

Priority

Lenka Průšová

formulátorka a hodnotitelka bezpečnosti kosmetiky,
spolumajitelka CANNEFF®

Formulator and Safety Assessor of Cosmetics,
Co-Owner of CANNEFF®

**PŘÍMÉ SPOJENÍ
NOVOU LINKOU 4x DENNĚ**

Polsko

je

Praha – Wrocław – Gdyně

OD 15. 12. 2024

Pojed'te do Polska s námi.
www.cd.cz/polsko

 České dráhy
Moderně a spolehlivě

Vážené manažerky, vážení manažeři,

dostává se Vám do rukou poslední vydání magazínu za rok 2024, který s Vámi sdílí priority manažerů byznysu a veřejné správy. Poněvadž se snažíme obohatovat převážně mužský manažerský svět názory žen manažerek, úvodní rozhovor Vás jistě přesvědčí o zajímavých názorech představitelky české startupové firmy. Na tento článek navazují rozhovory s vrcholovými manažery nadnárodních farmaceutických firem a toto téma dokresluje názory lékařů-manažerů a představitel Hospodářské komory ČR.

Dalším aktuálním tématem je energetika z pohledu její bezemisní výroby a akumulace. Jaké jsou trendy a jak si s nimi firmy dovedou poradit, s Vámi sdílejí významní manažeři českých a nadnárodních firem.

Tak jako obvykle věnujeme se i prezentaci země, se kterou má Česko významné ekonomické vztahy. Tuto zemi nám představí jak její velvyslanec, tak i představitel velké firmy působící v Česku. Nadnárodním vztahům se rovněž věnujeme v rozhovoru s bývalým velvyslancem při NATO a dnes představitelem neziskové organizace. Na závěr této části opět představujeme ekonomický a kulturní potenciál jednoho z našich krajů v rozhovoru s jeho hejtmanem.

Letos se s naším magazínem opět potkáte na několika festivalech vážné hudby, a poněvadž je kultura naše vášeň, přinášíme rozhovor s jedním z nejvýznamnějších českých operních pěvců. Věnujeme se rovněž přiblížení parasportu pozornosti firem v rámci společenské odpovědnosti a na závěr Vám opět představíme jednu z chat Klubu českých turistů.

Dovolte mi popřát Vám za celou redakci inspirující čtení a hodně manažerských úspěchů nejen v roce 2025.

Dear Managers,

You are holding the last edition of the magazine for 2024, which highlights the key priorities of leaders in business and public administration. Our aim is to add diversity to the largely male-dominated managerial field by including the perspectives of female leaders. The opening interview features intriguing insights from a representative of a Czech startup, which we believe will capture your interest. This is followed by interviews with senior executives from global pharmaceutical firms, along with perspectives from medical professionals in management roles and a representative of the Czech Chamber of Commerce.

A relevant issue at the moment is energy, particularly in terms of emission-free production and storage. Key managers from both Czech and international companies discuss the trends and how companies are able to handle them.

As is customary, we also feature a country that has strong economic connections with the Czech Republic. This country will be presented by its ambassador and representatives from a major company operating within the Czech Republic. Additionally, we explore international relations through an interview with a former NATO ambassador, who is currently serving as a representative of a non-profit organisation. Concluding this section, we again highlight the economic and cultural potential of one of our regions through an interview with its governor.

This year, our magazine will once again be present at various classical music festivals, and because culture is our passion, we have included an interview with one of the leading Czech opera singers. Additionally, we aim to enhance corporate awareness of parasports as part of social responsibility, and we will also feature one of the Czech Tourist Club chalets.

On behalf of the whole editorial team, I would like to wish you an inspiring reading experience and great managerial success, not only in 2025.

Vít Ruprich
Vydavatel / Publisher

Priority Business & Government 4 / 2024 | Vydavatel / Publisher: 4machines s.r.o. | Strategický partner / Strategic Partner: Česká manažerská asociace | Šéfredaktor / Editor-in-Chief: Jindřich Osladil | Redakce / Editors: Vít Ruprich, Šárka Vavrečková, Štěpánka Volná, externí spolupracovníci | Obchodní oddělení / Sales Department: Vít Ruprich | Inzertní oddělení / Advertising Department: info@prioritymagazin.cz | Grafické zpracování / Graphic Design: Aleš Nowák | Jazyková redakce (překlady, anglické korektury, české korektury) / Language Editing (Translation, English Proofreading, Czech Proofreading): Karolína Slamová, Hana Velkoborská, Mark Landry, Gabriela Hegerová, Jana Duží | Tisk / Printing: PRINTO, spol. s r. o. | Registrace / Registration: MK ČR E24024 | Adresa / Address: Občanská 1116/18, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava, www.4machines.cz | Kontakt / Contact: info@prioritymagazin.cz, +420 739 602 923 | Partner: Dallmayr Vending & Office, k.s., České dráhy, a.s., Janáčkův máj, o.p.s., SPV Art s.r.o., Austerlitz Consulting s.r.o. | Redakce neodpovídá za jazykovou správnost inzerce. Tiskové chyby vyhrazeny. / The editors are not responsible for the advertisements' language accuracy. Printing errors reserved.

www.prioritymagazin.cz

Business & Government
Priority
Newsletter

Business & Government
Priority
Magazine

Nečekané baroko Barocco sempre giovane / Pacho Flores
Simona Šaturová / Run OpeRun

Maxim Vengerov Slovenská
filharmonie

Pablo Sáinz-Villegas Symfonický orchestr
Českého rozhlasu

Vášnivá Carmen opera / balet / Joseph Calleja
Ester Pavlů / Prague Philharmony

Nevážná klasika Jan Budař / Václav Kopta
Symfonický orchestr Hlavního města Prahy FOK

Take 6 Rozhlasový Big Band
Gustava Broma

**Barokní opera:
G.F. Händel** Collegium
Marianum

Kompletní program na festivalkrumlov.cz

11 / 7 — 2 / 8 / 2025

nečekaná — spojení

Sledujte nás

Generální partner

Hlavní partneři

Oficiální partneři

Za laskavé podpory

Business

- 14 Výzkum a vývoj nás posouvá mezi přední biofarmaceutické společnosti
Our Focus on Research and Development Elevates Us to the Forefront of the Biopharmaceutical Industry
- 16 Farmaceutický průmysl musí být strategickou prioritou EU
The Pharmaceutical Industry Must Be a Strategic Priority for the EU
- 26 TEDOM s novým vlastníkem posiluje v oblasti energetické transformace
TEDOM Strengthens Energy Transformation with New Ownership
- 32 Nejlevnější elektřina je ta, kterou si nekoupím, ale vyrobím a uložím
The Cheapest Electricity Is the One I Do Not Buy, but Make and Store
- 36 Foxconn se snaží být spolehlivým partnerem, odpovědným zaměstnavatelem a dobrým sousedem
Foxconn Seeks To Be a Trustworthy Partner, Responsible Employer, and Good Neighbour
- 40 Věříme, že kvalitní zdravotnická péče je založena na kombinaci odbornosti, inovace a lidského přístupu
We Believe That Excellent Healthcare Is Based on Blending Professional Expertise, Innovative Practices, and a Compassionate Approach

Government

- 46 Partnerská spolupráce s Tchaj-wanem, která přináší výhody oběma stranám
A Win-Win Partnership with Taiwan

Region

- 52 Budu prosazovat spravedlivé financování krajů podle jasných a aktuálních kritérií
I Will Support Fair Funding for Counties According to Transparent and Up-to-Date Criteria

Lifestyle

- 58 Chaty Klubu českých turistů mají výjimečné umístění v naší krajině
The Czech Tourist Club's Chalets Are Situated in a Remarkable Part of Our Countryside

6

Lenka Průšová

Naše firemní priority jsou inovativní pomocná léčba a funkční kosmetika

Our Corporate Priorities Are Innovative Auxiliary Treatments and Functional Cosmetics

50

Jakub Landovský

Propojujeme a inspirujeme lidi, kteří chtějí zlepšovat společnost

We Bring Together and Inspire People Who Are Eager To Make a Positive Impact on Society

60

Adam Plachetka

Je krásné, že má Janáčekův kraj festival s tak bohatým, kvalitním a zajímavým programem

It Is Wonderful That the Janáček Region Has a Festival with Such a Rich, High-Quality and Interesting Programme

Naše firemní priority jsou inovativní pomocná léčba a funkční kosmetika

Společnost CB21 Pharma si klade za cíl být světovým lídrem ve vývoji farmaceutických produktů na bázi nepsychotropních kanabinoidů prostřednictvím medicíny založené na důkazech, vývojových procesech a regulatorních a výrobních zkušenostech. Naplnění těchto cílů řídí zakladatel společnosti, **Lenka Průšová** z pozice provozní ředitelky a **Jan Storch** z pozice výkonného ředitele.

CANNEFF®
21ST CENTURY CARE

Text: redakce | Foto: Lucie Kout, Barbora Klimsz/Oto Klemplíř, Libor Fojtík, Josef Kubíček

■ CB21 Pharma, s.r.o., je farmaceutická firma, která vyvíjí a uvádí na trh inovativní léčbu. V čem spočívá její inovativnost?

Lenka Průšová

Naše produkty jsou inovativní díky způsobu práce s takzvanými fyto-kanabinoidy, účinnými látkami získávanými z konopí. Vyvíjíme produkty, které maximálně zvyšují vstřebatelnost těchto cenných látek v místě, kam je potřebujeme dopravit, a to na základě klinických dat. V segmentu, v němž působíme, jinak data úplně chybí.

Fyto-kanabinoidy a extrakty z konopí jsou sice v posledních letech nesmírně populární, ale o jejich kvalitě a účinnosti se dá v drtivé většině případů pochybovat právě proto, že nepodléhají standardizaci. Ta je pro farmaceutický průmysl klíčová. Nejsou za nimi ani takzvané „evidence-based“ postupy. To znamená, že většina marketingových slibů jsou jen zbožná přání, k nimž neexistují důkazy. To je pro nás nepřijatelné. Když říkáme, že naše produkty dělají to a to, můžeme to doložit.

■ Jste finalistkou soutěže Manažer roku 2023. Co to znamená pro Vaši manažerskou práci a jak uplatňujete ženský leadership?

Můj společník a formálně také nadřízený mi na stěnu nad stolem pověsil dva diplomy, jinak se obávám, že kromě pocitu, že snad něco dělám správně, k šokujícím změnám nedošlo. Byla to ale určitě skvělá motivace – snažím se všechno dělat nejlíp, jak dokážu, a jsem ráda, že se to vyplácí. To je zároveň i odpověď na druhou polovinu vaší otázky. Na rozdíl mezi mužským a ženským leadershipem nevěřím. Věřím v dobře odvedenou práci, poctivost, velké ambice, zodpovědnost a laskavost. Tyto věci nejsou ani ženské ani mužské, jsou obecně lidské. Rozdělování na to, co je „holčíčí“ a „klučičí“, v práci vůbec nehodlám zavádět.

■ Kromě řízení firmy působíte v Akademii věd. Daří se Vám komercializovat základní výzkum?

Jan Storch

Schopnost převádět výsledky vědeckého výzkumu do praxe, která je veřejnosti prospěšná, nedej bože finančně perspektivní, je pro mě stejně důležitá jako výzkum samotný. Aspoň takovou zodpovědnost cítím k veřejným prostředkům. Nedávno jsme kupříkladu s kolegy

představili nový model elektrolyzéru, od něž si slibujeme malý podíl na revoluci v energetické stabilitě. Náš elektrolyzátor usnadní ukládání přebytečné energie z obnovitelných zdrojů ve formě vodíku a sníží uhlíkovou stopu průmyslových provozů.

Naše další technologie umožňuje převádět oxid uhličitý na syntetická paliva, čímž přispíváme k dekarbonizaci průmyslu. Kdo se však pohybuje v praxi, dobře ví, že schopnost přijít se životaschopným nápadem někdy nestačí – je třeba přizpůsobit tomu mentalitu vědecké komunity, ale zejména administrativní podmínky. Takže ano, komercializace se nám daří, ale zatím ještě nemůžu říct, že bychom nečelili zbytečným překážkám.

■ Oba jste společně uvedli na trh novou kosmetickou značku. Přibližte ji podrobněji, jaké je její aktuální postavení na trhu?

Lenka Průšová

Vezmu-li v úvahu celkové složení produktů, do nichž zapracováváme fyto-kanabinoidy, konkrétně CBD, můžu bez zbytečné skromnosti říci, že jsme na trhu nejlepší. Kosmetický segment je přesycený prapodivnými a „univerzálními“ CBD olejčky či mastmi. Jenže tato kosmetika, která o sobě tvrdí, že je účinná téměř na vše, takto opravdu ani vzdáleně nefunguje. Matrice, tedy samotná struktura přípravku, se musí přizpůsobit účelu a způsobu, jakým chceme produkt používat. Na rozdíl od podomních CBD mastičkářů máme k dispozici profesionální zázemí. Jsme schopni vyvinout struktury, o kterých víme, že jsou jako nosné systémy maximálně funkční, a též víme, že jedna látka svět opravdu nespasí – je třeba umět zacházet i s jinými a musíte vědět, jak je vhodně kombinovat.

■ Máte zkušenosti s aplikovaným výzkumem i v zahraničí. V čem, podle Vás, zaostává financování výzkumu a vývoje v Česku?

Jan Storch

Jak jsem naznačil, transfer vědy do byznysu je pro českou vědu stále jednou z největších výzev. Situace se sice postupně zlepšuje, ale hlavní překážkou není nedostatek finančních prostředků. V zahraničí, zejména v zemích, jako jsou Spojené státy, mají mnohem lépe zvládnuté postupy na podporu vědců, které jim umožňují soustředit se na výzkum, zatímco administrativní, právní a komerční aspekty zajišťují specializované týmy. V Česku – ale i v celé EU – na

Foto: Lucie Kout

Ing. Lenka Průšová

Absolventka VŠCHT v Praze a programu Univerzity Vrije v Bruselu, kde získala oprávnění stát se hodnotitelkou bezpečnosti kosmetiky v rámci Evropské unie. Expertka na vývoj finálních kosmetických produktů, zdravotnických prostředků a léčiv. Jako formulátorka stojí za více než 500 kosmetickými produkty, které se prodávají v EU pod hlavičkou nadnárodních značek i butikových brandů. Je provozní ředitelkou společnosti CB21 Pharma s.r.o. a spolumajitelkou značky Canneff®.

She graduated from the University of Chemical Technology in Prague and Vrije University in Brussels, where she qualified as a cosmetics safety assessor within the European Union. She is an expert in developing final cosmetic products, medical devices, and pharmaceuticals. As a formulator, she has been instrumental in creating over 500 cosmetic products sold under both multinational and boutique brands in the EU. She currently serves as the Chief Operating Officer of CB21 Pharma s.r.o. and is a co-owner of the Canneff® brand.

Adjustace rektálních čípků Canneff do kavit.
Adjustment of Canneff rectal suppositories into cavities.

Foto: Josef Kubíček

■ Působíte v akademické sféře a byznysu. Dají se srovnat manažerské postupy a co je navzájem obohacuje?

Jan Storch

Manažerské postupy by v ideálním případě měly být podobné v akademii i v byznysu. Oba světy by měly směřovat k tomu, aby skvělí lidé měli příležitost podávat skvělý výkon na projektech, které je naplňují, a zároveň se tím všichni užívali a prosperovali. V praxi se však oba světy liší hlavně v dostupnosti klíčových zdrojů. V akademii často nechybí motivace ani nadšení pro objevování, ale chybí finanční prostředky. V byznysu jsou finance dostupnější, ale je potřeba často pracovat na tom, aby lidé našli smysl v tom, co dělají, a byli ochotni tomu dát maximum. To, co nás vzájemně obohacuje, je schopnost učit se, jak vykrývat tyto rozdíly a efektivně řídit projekty i lidi.

Lenka Průšová

Kdo někdy podnikal, ví, jak vzácné je přibrat do týmu člověka, který ví, co má dělat, dokonce to chce dělat, a ještě k tomu má vlastní nápady. Nejlepší pocit je, když můžete někomu dát volnou ruku. To se ve vědě, myslím, daří trochu častěji než v podnikání, tam lidé

přicházejí se snem, že je necháte dělat, co je nejvíc zajímavé. Ale nestěžujeme si, i v podnikání se nám čas od času poštěstí najít skvělé osobnosti.

■ Strategické partnerství Vám umožňuje rozvíjet dovednosti po celém světě. Jak řídíte vyhledávání partnerů a jakých výsledků dosahujete?

Jan Storch

Ve farmaceutické části našeho podnikání strategické partnery stále hledáme. Zatím jsme příjemně samostatní, ale pro globální působení je samozřejmě jednou potřebovat budeme. Při výběru máme velmi konkrétní kritéria, podobně jako u našich stávajících spolupracovníků. Hledáme partnery, kteří s námi budou mít komplementární cíle, kteří budou schopni naši činnost posunout na vyšší úroveň. Stejně důležité je, abychom si s nimi sedli i po osobní stránce, protože dlouhodobá spolupráce je vždy o lidech. Mediálně známé osobnosti bez přidané hodnoty pro nás nikdy nebudou zajímavé.

Lenka Průšová

To už jsme si jednou na chvíli zkusili, a stačilo. ■

Děkujeme za rozhovor.

Foto: Barbora Klimsz/Oto Klempf

vědce a podnikatele dopadá obrovská byrokracie. Prostředky, které tečou do vědy, často končí v nákladech na administrativu, což je neudržitelné.

Dalším faktorem jsou tzv. „startupové“ peníze, které hrají zásadní roli v přeměně slibných nápadů na komerčně životaschopné produkty nebo technologie. Jako příklad můžeme zase uvést USA, kde je tento typ financování naprosto běžný a funguje jako katalyzátor pro rychlý rozvoj startupů a spin-off společností. V Česku tento typ investic často chybí, což znamená, že i ty nejlepší myšlenky zůstávají v laboratorní fázi a nikdy se nedostanou na trh.

Zajímavým rozdílem je též přístup investorů k riziku: v USA jsou investoři ochotni vložit prostředky do projektů, které mohou mít vysokou míru nejistoty, ale mají obrovský potenciál. V Česku stejně jako ve většině EU je postoj k riziku často přemírně obezřetný. Tento konzervativní přístup dále snižuje naši konkurenceschopnost na globálním trhu.

Závěrem má cenu zmínit odměňování lidí, kteří stojí za vznikem technologických firem a spin-off společností. V zahraničí jsou běžné tzv. zaměstnanecké akcie, které poskytují motivaci v podobě podílu na budoucím úspěchu firmy. Český stát zatím nenastavil dostatečně racionální rámec, který by tuto formu odměňování podporoval.

Výsledkem je, že mnoho zkušených odborníků se v začínajících firmách neangažuje. Celkově tedy nejde jen o financování, ale hlavně o absenci systému, který by zahrnoval nejen peníze, ale i právní a obchodní infrastrukturu. Přitom se stačí inspirovat v cizině.

■ Vaše firma využívá i odborníků ve vědecké radě. Jaká je její role a jaký význam má pro rozvoj firmy?

Lenka Průšová

Naše vědecká rada pro nás má mimořádný význam a není jen na ozdobu, jak to někdy bývá v jiných firmách. Spolupracujeme s odborníky, kteří nám pomáhají formulovat nápady na produktové inovace tak, aby dávaly smysl. Jejich vhled a nezávislé názory nám umožňují přijímat informovaná rozhodnutí. Zároveň jsou pro nás partnerem při přípravě a provádění klinických studií, protože k vývoji potřebujeme data, která existují nejen na lokální úrovni, ale i v mezinárodním měřítku. Vědecká rada je naším „externím mozkem“ a díky němu se naše firma posouvá dál.

Jan Storch

Kdybychom se s Lenkou vzájemně jen podporovali a ve všem souhlasili, tak bychom se moc daleko nedostali. Je přirozené, že po letech společné práce máme podobné názory, ale právě proto je pro nás vědecká rada tak důležitá.

Our Corporate Priorities Are Innovative Auxiliary Treatments and Functional Cosmetics

CB21 Pharma strives to become a global leader in creating pharmaceutical products derived from non-psychoactive cannabinoids, leveraging evidence-based medicine, development processes, and regulatory and manufacturing expertise. The company's founders, **Lenka Průšová**, Chief Operating Officer, and **Jan Storch**, Chief Executive Officer, oversee the achievement of these goals.

■ What innovative approach does CB21 Pharma, s.r.o. use in developing and marketing its treatments?

Lenka Průšová

Our products are innovative due to their use of phytocannabinoids, which are active compounds extracted from cannabis. We create products designed to maximise the absorption of these valuable substances precisely where they need to be delivered, guided by clinical data. In our field, such data is otherwise completely absent.

Despite the recent surge in popularity of phytocannabinoids and cannabis extracts, their quality and effectiveness are often dubious due to a lack of standardisation, which is vital for the pharmaceutical industry. Additionally, these products are not supported by so-called "evidence-based" practices, making many marketing claims unfounded. This is not acceptable to us. We ensure that when we claim our products achieve certain results, we have the evidence to back it up.

■ As a finalist in the Manager of the Year 2023 competition, how does this recognition impact your managerial work, and in what ways do you incorporate female leadership?

My companion and formal superior hung two diplomas on the wall above my desk, which gave me a sense that I might be doing something right, but beyond that, there were not any dramatic changes. However, it was definitely a great motivator – I am striving to do everything to the best of my ability, and I am glad to see it paying off. As for the second part of your question, I do not agree with the idea of distinguishing leadership by gender. I believe in doing a job well, being honest, having ambition, taking responsibility, and showing kindness. These qualities are not inherently feminine or masculine; they are universally human. I do not intend to create a division between what is "girly" and "boyish" in the workplace.

■ Besides managing the company, you are also a member of the Academy of Sciences. Have you been successful in turning basic research into commercial applications?

Jan Storch

The ability to translate the results of scientific research into practice that is beneficial to the public, let alone financially viable, is as important to me as the research itself. At least that's the responsibility I feel towards public funding. For example, my colleagues and I recently presented a new model of electrolyser that we hope will play a small part in the energy stability revolution. Our electrolyser will facilitate the storage of surplus renewable

energy in the form of hydrogen and reduce the carbon footprint of industrial plants.

For me, transforming scientific research findings into practical, publicly beneficial, and financially sustainable applications is just as crucial as the research itself. This reflects the responsibility I feel towards using public funds wisely. For instance, my colleagues and I recently introduced a new electrolyser model, which we hope will contribute to the revolution in energy stability. This electrolyser is designed to help store excess renewable energy as hydrogen and decrease the carbon footprint of industrial facilities.

Another technology we have developed enables the conversion of carbon dioxide into synthetic fuels, aiding in the decarbonisation of industry. However, those familiar with the field understand that having a viable idea is not always sufficient – both the mindset within the scientific community and especially the administrative conditions need to be adaptable. So, while we are making strides in commercialising our innovations, I cannot yet say that we are free from unnecessary obstacles.

■ You have launched a new cosmetic brand together. Could you provide more details about it and explain its current market position?

Lenka Průšová

Considering the overall composition of our products, which include phytocannabinoids like CBD, I confidently say that we are the best in the market. The cosmetic industry is flooded with unusual and so-called "universal" CBD oils or ointments, which claim to address a wide range of issues but fall short of these promises. The matrix, or the product's structure, must be tailored to its intended use and purpose. Unlike CBD herbalist "peddlars", we have access to professional facilities. This allows us to develop structures that are highly effective as carrier systems. We understand that no single substance can solve all problems; it is essential to know how to use and combine various ingredients effectively.

■ With your experience in applied research abroad, how do you think the Czech Republic's funding for research and development is falling behind?

Jan Storch

As I mentioned, one of the biggest challenges for Czech science remains the transfer of scientific research into business. Although the situation is gradually improving, the main issue is not a lack of funding. In countries like the United States, they have more

Foto: Libor Fojtík

Ing. Jan Storch, Ph.D.

Absolvent Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, doktorát získal na Akademii věd České republiky, kde na Ústavu chemických procesů působí jako vedoucí Oddělení pokročilých materiálů a organické syntézy. Je autorem či spoluautorem několika národních i mezinárodních patentů a přihlášek. Vedle vědecké činnosti se věnuje podnikání v oblasti farmacie a nově i energetiky. Jan Storch je výkonným ředitelem společnosti CB21 Pharma s.r.o. a spolujeditelem značky CANNEFF®.

A graduate of the University of Chemical Technology in Prague, he earned his PhD at the Czech Academy of Sciences, where he leads the Department of Advanced Materials and Organic Synthesis at the Institute of Chemical Processes. He is the author or co-author of several national and international patents and applications. Beyond his scientific endeavours, he is actively engaged in the pharmaceutical business and has recently expanded into the energy sector. Jan Storch is the CEO of CB21 Pharma s.r.o. and a co-owner of the CANNEFF® brand.

Foto: Josef Kubiček

Výroba čípkové hmoty na homogenizační jednotce.
Manufacturing of suppository material using a homogenization unit.

Lenka Průšová

Our Scientific Council holds significant importance and is far from just a formality, as it might be in some other companies. We collaborate with experts who assist us in shaping ideas for product innovation in a meaningful way. Their insights and independent perspectives enable us to make well-informed decisions. Additionally, they work with us in designing and conducting clinical trials, ensuring that our data is robust and credible both locally and internationally. The Scientific Council serves as our “external brain”, driving our company forward.

Jan Storch

If Lenka and I had only supported each other and agreed on everything, our progress would have been limited. While it is natural that we share similar views after years of collaboration, that is precisely why the Scientific Council is crucial for us.

■ **You are involved in both academia and business. How do management practices compare, and what aspects make them benefit each other?**

Jan Storch

Ideally, management practices in academia and business should be aligned. Both sectors should focus on enabling talented individuals to excel in projects that not only fulfil themselves but also ensure prosperity for all involved. In reality, however, these two areas differ primarily in terms of resource availability. In academia, there is usually no shortage of motivation or passion for discovery, but funding is often scarce. Conversely, in business, financial resources are more accessible, yet it can be challenging to help people find meaning in their work and motivate them to give their best effort. What makes the two fields mutually

enriching is the ability to learn from each other, bridging these gaps and managing both projects and people effectively.

Lenka Průšová

If you have ever worked in business, you understand how uncommon it is to have someone in your team who not only knows what needs to be done but also wants to do it and brings his or her own ideas to the table. It is incredibly rewarding when you can give someone the freedom to take initiative. This seems to occur more frequently in the scientific field, where individuals often join with the aspiration of pursuing their own interests. However, we cannot complain; even in business, we are fortunate to occasionally find remarkable individuals.

■ **Strategic partnerships have enabled you to enhance skills globally. How do you approach finding partners, and what outcomes do you achieve from these collaborations?**

Jan Storch

We are currently seeking strategic partners in the pharmaceutical sector of our business. While we are presently managing well on our own, we recognise that we will eventually require partners for our global endeavours. Our selection process involves very specific criteria, akin to those we use for our current collaborators. We aim to find partners whose goals align with ours and who can help elevate our business to new heights. It is also crucial that we connect with them on a personal level, as long-term partnerships are fundamentally about people. Media figures without substantial value will never capture our interest.

Lenka Průšová

We attempted that once for a while, and it was enough. ■

Thank you for the interview.

Finální produkty – rektální a vaginální čípky Canneff – první a stále jediné registrované zdravotnické prostředky s obsahem CBD v EU.
End products – Canneff rectal and vaginal suppositories – the first and still the sole registered medical devices containing CBD in the EU.

Foto: Josef Kubiček

effective systems in place that support scientists by allowing them to focus on research, while specialised teams handle the administrative, legal, and commercial tasks. In the Czech Republic, and throughout the EU, scientists and entrepreneurs face significant bureaucracy. Much of the funding intended for science often goes towards covering administrative costs, which is not sustainable.

Another important factor is “startup” funding, which is essential for transforming promising ideas into commercially viable products or technologies. In the USA, for instance, this kind of financing is quite prevalent and serves as a catalyst for the rapid growth of startups and spin-off companies. In contrast, in the Czech Republic, this type of investment is often missing, leading to even the most promising ideas remaining stuck in the laboratory phase without ever reaching the market.

Another notable difference is investors’ attitude towards risk. In the US, investors are more willing to fund projects with a high degree of uncertainty but significant potential. Conversely, in the Czech

Republic, as in much of the EU, there is often an overly cautious approach to risk. This conservative mindset further diminishes our competitiveness in the global market.

Finally, it is important to highlight the remuneration of those involved in creating technology and spin-off companies. Employee stock options are common abroad, serving as an incentive by offering a share in the company’s future success. However, the Czech state has yet to establish a sufficiently rational framework to support this form of remuneration. As a result, many experienced professionals are not attracted to participate in start-up companies. Overall, the issue extends beyond just funding, encompassing the lack of a comprehensive system that includes not only financial support but also the legal and business infrastructure. We can find inspiration by looking at successful models abroad.

■ **Your company also engages experts in a Scientific Council. What role does this council play, and how important is it for the company’s development?**

Výzkum a vývoj nás posouvá mezi přední biofarmaceutické společnosti

Výkonným ředitelem české pobočky farmaceutické společnosti MSD v České republice se stal **Mehrdad Doustdar** teprve před rokem. S MSD nicméně spojil v různých zemích světa celý svůj profesní život. Dobré zdraví je pro něj důležité i osobně, a proto rád hraje basketbal, chodí po horách nebo běhá po pražské náplavce.

Text: redakce
Foto: MSD

■ Pane řediteli, mezi Vaše firemní priority patří využití moderních digitálních technologií. Jaký vliv mají na rozvoj farmaceutické firmy?

MSD chce být přední biofarmaceutickou společností založenou na intenzivním výzkumu. Digitální technologie proto ovlivňují téměř veškerou naši činnost, od výzkumu přes výrobu, distribuci po komunikaci se zákazníky. Zásadně ovlivňují způsob, jakým inovujeme, pracujeme a vytváříme něco skutečně hodnotného pro pacienty.

Ve výzkumu a vývoji je to například pokročilá analýza dat, strojové učení a umělá inteligence, které mění způsob, jakým analyzujeme složitá biologická data, hledáme nové kandidáty na léky a předpovídáme výsledky klinických testů. Rychleji a lépe se rozhodujeme, což krátí čas a snižuje náklady na uvedení nového léku na trh. Ve výrobě nám pomáhají zvyšovat efektivitu výroby, kvalitu a bezpečnost výrobků nebo sledovat pohyb léků v dodavatelském řetězci v reálném čase.

Zde bych rád zmínil naše globální IT technologické centrum v Praze. S více než tisícovkou zaměstnanců řeší ty největší výzvy na pomezí zdravotnictví a IT. Třetina z nich se věnuje výzkumu a vývoji. Jeho intenzita, což je parametr, který ukazuje, kolik do VaV investujete, činí neuvěřitelných 16 procent! Porovnejte to se třemi procenty, která jsou oficiální metou EU a Česka pro rok 2030.

■ Jaké je využití Vámi vyráběných inovativních léků v českém zdravotnictví a jak se díváte jako expat na jeho úroveň?

Naše léky pomáhají řešit některé z nejnáléhavějších problémů veřejného zdraví v současnosti, ať už jde o infekční onemocnění, rakovinu, nebo chronická onemocnění. Naše imunoterapie způsobila revoluci v léčbě některých typů rakoviny. Naše očkovací látky jsou zásadní v prevenci závažných infekčních onemocnění, čímž snižují zátěž zdravotnických systémů a zlepšují veřejné zdraví.

Tak například v Česku každoročně zemře kolem 300 žen na karcinom děložního hrdla, což je onemocnění související s lidským papilomavirem (HPV) a lze mu předcházet. Nedávná studie ČVUT doložila, že naše vakcína proti HPV šetří nejen životy, ale i peníze. Pokud by dnes třináctileté dívky nebyly očkované, přímé náklady na léčbu onemocnění způsobených HPV by činily 3,1 miliardy korun. Při současné proočkovanosti (kolem 70 %) se pohybujeme kolem 1,3 miliardy korun. Pokud by proočkovanost dosáhla 90 %, které WHO doporučuje k dosažení eliminace těchto onemocnění, přímé náklady by činily 711 milionů korun.

A k Vaší otázce na české zdravotnictví. Myslím si, že je na velmi dobré úrovni, i když stále je co zlepšovat. Délka života ve zdraví v ČR je stále pod průměrem EU, zhruba o dva roky méně. Kromě toho jsme svědky regionálních rozdílů v dostupnosti zdravotní

péče a její kvalitě, která se může lišit v závislosti na tom, kde žijete. To jsou jen dva příklady. Společně se svým týmem bych rád přispěl ke zlepšení.

■ Zdravotní pojišťovny se zaměřují na prevenci, která může významně ovlivnit nemocnost zaměstnanců. Je očkování tou správnou cestou?

Správně nastavené preventivní programy jsou vždy nákladově efektivnější než léčba a mají ekonomické výhody. Zdravou eko-

nomiku vytvářejí zdraví, nikoli nemocní lidé. Očkování je jedním ze základních pilířů prevence spolu se snižováním rizikových faktorů chování, jako je špatná strava, kouření, nadměrná konzumace alkoholu a nízká fyzická aktivita. Dlouhodobě se snažíme šířit osvětu v tomto směru mezi laickou veřejností i našimi partnery z odborných společností, ministerstva zdravotnictví či zdravotních pojišťoven. Všichni musíme spolupracovat v úzkém partnerství ve prospěch obyvatel Česka. ■

Děkujeme za rozhovor.

Our Focus on Research and Development Elevates Us to the Forefront of the Biopharmaceutical Industry

Mehrdad Doustdar was appointed as the Executive Director of MSD's Czech branch just a year ago. Nonetheless, he has dedicated his entire career to MSD, working in various countries worldwide. Personally, maintaining good health is a priority for him, which is why he enjoys activities like playing basketball, hiking, and jogging along Prague's Náplavka.

■ Mr. Doustdar, one of your corporate priorities is the use of modern digital technologies. In what way do they impact the development of the company?

As MSD aspires to be the premier research-intensive biopharmaceutical company, digital technologies impact nearly every aspect of our operations, from discovery to manufacturing, distribution and customer engagement. They fundamentally shape how we innovate, collaborate, and deliver value to patients.

In research and development, advanced data analytics, machine learning and AI transform how we analyze complex biological data, identify new medicine candidates, and predict clinical test results. We can make faster and more informed decisions, reducing the time and costs of bringing a new medicine to market. In manufacturing, they help us improve production efficiency, ensure product quality and safety, and track the movement of medicines through the supply chain in real time.

Here I would like to mention our MSD Global IT Technology Center in Prague. With its more than thousand employees it addresses the biggest opportunities and challenges intersecting between healthcare and information technology. With one third of these people dedicated to research and development. Its intensity, which is a parameter that shows how much you invest into R&D, is incredible 16 percent! Compare it to three percent which is the official goal of the EU and the Czech Republic to be reached by 2030.

■ What is the use of your innovative medicine in the Czech healthcare system? And how do you, as an expat, perceive the level of the system?

Our medications contribute to solving some of today's most urgent public health challenges, be it infectious diseases, cancer, or chronic conditions. Our immunotherapy has revolutionized the treatment of certain types of cancers. Our vaccines are crucial in preventing serious

infectious diseases, reducing the burden on healthcare systems and improving public health outcomes.

For example, in the Czech Republic, every year around 300 women die of cervical carcinoma, which is a disease related to human papillomavirus (HPV) and can be prevented. A recently conducted university study demonstrated how our HPV vaccine not only saves lives, but also money. If girls now 13 years old were not vaccinated at all, direct costs for the treatment of diseases caused by HPV would be CZK 3.1 billion. With the current vaccination rate (around 70%) it is around CZK 1.3 billion. If the rate reached 90%, recommended by the WHO to reach elimination of these diseases, direct costs would be CZK 711 million.

And to your question about the Czech healthcare system. In my opinion, it is at a very good level, although there are areas to be improved. Czech healthy life expectancy is still below the average of the EU, roughly two years less. Furthermore, we still see regional differences, i.e. access to healthcare and the quality of care can vary depending on where you live. These are just two illustrative examples. Together with my team, I would like to contribute to improve this.

■ Health insurance companies focus on prevention, which can significantly affect employee sickness. Is vaccination the right way?

Correctly tailored prevention programmes are always more cost-effective than treatment and have economic benefits, a healthy economy is created by healthy, not sick people. Vaccination is one of essential pillars of prevention, next to the mitigation of behavioural risk factors, such as wrong diet, smoking, excessive alcohol consumption and low physical activity. We have been trying to spread awareness in this direction both among the lay public and our partners from professional societies, the Ministry of Health and health insurance companies. We all need to work together in close partnership for the benefit of people living in the Czech Republic. ■

Thank you for the interview.

Farmaceutický průmysl musí být strategickou prioritou EU

Počet lidí s nadváhou a obezitou v posledních letech roste. S tím souvisí i nárůst civilizačních onemocnění, jako jsou nemoci srdce a cév. Zvrátit tento trend může účinná terapie, edukace a efektivní péče o pacienty. Na to, jaké další nástroje má inovativní farmaceutická firma pro boj s civilizačními nemocemi, jakým směrem orientuje svůj výzkum a kde vidí prostor pro zlepšení, jsme se zeptali **Olivera Rozborila**, generálního ředitele české pobočky společnosti Boehringer Ingelheim.

Text: redakce | Foto: Boehringer Ingelheim

■ **Jste firma s bohatou historií, která působí nejen v Evropě. Kladete důraz na zachování výzkumu, vývoje a výroby v rámci Evropské unie?**

Jako přední biofarmaceutická společnost se Boehringer Ingelheim věnuje péči o zdraví lidí i zvířat. S více než 53 000 zaměstnanci působíme na 130 trzích po celém světě a od založení v roce 1885 stále zůstáváme rodinnou a plně nezávislou firmou. To je náš obrovskou silou a přidanou hodnotou, protože nám to umožňuje dlouhodobě investovat potřebné prostředky do výzkumu a vývoje.

Naše zaměření je v čase konzistentní. Soustředíme se zejména na kardiovaskulární a metabolická onemocnění a nemoci plic,

zároveň ale máme globální akční rádius. Naše výrobní kapacity totiž koncentrujeme v Evropě, například v Německu, Rakousku, Francii nebo Řecku, stejně jako v USA či Asii. A totéž platí pro výzkum a vývoj, do kterého dlouhodobě významně investujeme. V roce 2023 jsme například do výzkumu investovali částku 5,8 miliardy eur, což představuje 22,5 % našich konsolidovaných tržeb. Naše výzkumné týmy jsou dnes veskrze mezinárodní, a jsou tak konkurenceschopné a efektivní. Hlavní výzkumná centra máme především v Německu, Rakousku a Francii, dále pak ve Švýcarsku, USA nebo Japonsku. Náš fokus je tak stále spíše evropský, proto též nesmírně citlivě sledujeme vývoj evropské regulace.

■ **K aktuálnímu dění na úrovni EU se ještě určitě dostaneme. Zůstaňte ale ještě na chvíli u výrobních kapacit v Evropě. Nedávno jste ve Vídni otevřeli nové výzkumné centrum a též poměrně rozsáhlou výrobní kapacitu. Můžete přiblížit, o co jde?**

Ano, jedná se o nové výzkumné centrum Angeliky Amonové, které bylo otevřeno v září 2024. Tato plně udržitelná budova nabízí ideální podmínky pro zhruba 150 vysoce kvalifikovaných pracovníků, kteří se zabývají výzkumem slibných molekul a terapeutických postupů pro léčbu rakoviny. Zároveň jsme ve Vídni v roce 2021 otevřeli nejmodernější výrobní zařízení pro biofarmaceutika. Do projektu jsme investovali přes 700 milionů eur, což představuje jednu z největších jednotlivých investic v historii naší společnosti, díky níž se zvýšila dostupnost biofarmaceutických léků pro pacienty se závažnými onemocněními. Zařízení je jedním z technologicky nejpokročilejších svého druhu. Výrobní linky jsou plně automatizované a vysoce digitalizované, což zaručuje konzistentní výrobu. Data, která získáváme, pak dále analyzuje AI pro simulaci a optimalizaci výrobního procesu. Obě zařízení podtrhují silný závazek společnosti Boehringer Ingelheim k rozvoji výroby a výzkumu v EU.

■ **Do vývoje nových léků vkládáte nemalé lidské a finanční zdroje. Jak je pro vás důležitá patentová ochrana vašich léků?**

Otázka patentové ochrany je klíčová nejen pro naši společnost, ale i pro udržení konkurenceschopnosti Evropy. Aktuálně diskutovaný „farmaceutický balíček EU“ může přispět ke zvýšení evropských investic nebo naopak můžeme definitivně ztratit krok s USA a Čínou. Tím se otázky patentové ochrany přesouvají za hranice zdravotnictví, na půdu průmyslu a hospodářství. Farmaceutický průmysl se musí stát jednou ze strategických priorit EU pro dlouhodobé udržení konkurenceschopnosti „starého“ kontinentu.

Z pohledu farmaceutické společnosti je právě základní doba patentové ochrany klíčová, protože přináší jistotu návratnosti investice. V případě jejího zkrácení bude evropský prostor fatálně ztrácet na atraktivitu ve prospěch již zmíněných USA nebo Číny. To je bohužel tvrdá ekonomická a průmyslová realita.

Věřím, že finální podoba nové evropské legislativy bude pozitivní pro budoucnost farmaceutického průmyslu v Evropě a že se Evropská komise i poslanci Evropského parlamentu poučí z chyb v jiných odvětvích. Aktuální výzvou je pro nás i pozice vlád zemí střední Evropy, včetně České republiky. Navržené omezení a zkrácení patentové ochrany rozhodně není v dlouhodobém zájmu EU, ekonomik jednotlivých členských států ani pacientů. Věřím, že rok 2025 přinese v tomto ohledu racionálnější diskusi a dobrý výsledný kompromis.

■ **Současný životní styl s sebou přináší požadavky na nové terapeutické postupy. Reaguje na to Vaše společnost? Co pacientům nabízíte nového?**

Současný životní styl přináší obrovské množství rizik, jako je nárůst nadváhy a obezity, a to bohužel už u dětí. S tím je spojený nárůst civilizačních onemocnění, jako jsou onemocnění srdce a cév (například srdeční selhání), metabolická onemocnění (především diabetes mellitus 2. typu) nebo chronické onemocnění ledvin. To s sebou nese i zásadní nepřímé náklady, které představují ztrátu produktivity

v důsledku nemocnosti, a odráží se to bohužel i v nárůstu mortality. Úmrtnost v důsledku zmíněných onemocnění, střední délka života, ale především délka života ve zdraví v ČR i třicet let po pádu „železné opony“ přesně kopírují hranici, která kdysi politicky rozdělovala Západ a Východ, a za západní částí Evropy ve všech uvedených parametrech stále zaostáváme. Proto se kromě inovativních léčebných řešení snažíme být v této oblasti také partnerem zdravotních pojišťoven, odborných společností a patientských organizací a ve spolupráci s nimi zlepšovat organizaci péče o pacienty, která povede ke včasnému zachytu nemoci a k efektivnější cestě pacienta systémem. Mnoho si slibujeme i od nových opatření Národního kardiovaskulárního plánu ČR, který před koncem minulého roku schválila vláda.

Zdaleka ale nejsme aktivní jen v oblasti kardio-renálně-metabolického zdraví a snažíme se být pro český zdravotní systém dlouhodobým partnerem. Zmíním stručně alespoň oblast duševního zdraví, která se dostala do centra zájmu především vlivem pandemie covidu-19. I této oblasti chceme v budoucnu kromě inovativních terapií přinášet přidanou hodnotu a podílet se na projektech, které zlepší zachyt, diagnostiku a léčbu pacientů s duševními chorobami. Ve spolupráci s patientskými organizacemi se chceme věnovat i citlivým a přehlíženým tématům, jako je stigma spojené s duševním onemocněním, například schizofrenií.

■ **Tvrdíte, že s optimismem hledíte do budoucnosti. Jaké jsou tedy Vaše vize a hodnoty do příštích let?**

„Aktuálně pracujeme na nových terapiích v oblasti chronických kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, onkologie, plicních fibróz či duševního zdraví.“

Zlepšování zdraví a života lidí a zvířat zůstává logicky naším hlavním cílem. Zaměřujeme se na nemoci a diagnózy v oblastech s tzv. vysokou nenaplněnou medicínskou potřebou, tedy tam, kde dnes pro pacienty neexistuje dostatečně účinný lék či terapie. Aktuálně pracujeme na nových terapiích

v oblasti chronických kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, onkologie, plicních fibróz či duševního zdraví. V oblasti zdraví zvířat chceme být jedním z předních světových poskytovatelů vakcín, terapeutik a preventivní péče chránící zvířata před nemocemi a bolestí.

Velký interní a hodnotový důraz klademe na projekt Sustainable Development for Generations. V rámci něho jsme se například zavázali, že do roku 2030 bude veškerá naše výroba v EU uhlíkově neutrální. Investujeme do rozvoje a vzdělávání našich zaměstnanců, například v oblasti technologií a umělé inteligence. Snažíme se také pomáhat řešit nerovný přístup ke zdravotním službám a péči všude tam, kde působíme. V ČR tak již druhým rokem podporujeme jako hlavní partner rodinné kurzy zdravého životního stylu STOB, jejichž cílem je změna návyků celé rodiny a prevence obezity u dětí. A tyto konkrétní aktivity mají zcela konkrétní, hmatatelné výsledky, z čehož mám velkou radost.

Podívám-li se na dekádu před námi, myslím, že Boehringer Ingelheim je společnost s obrovským potenciálem a příležitostmi, skvělé místo pro výzkumníky a lidi s vášní pro inovace. Čeho si osobně po 20 letech ve firmě cením nejvíce, je vnitřní kultura a možnost být vždy součástí regionálních či globálních týmů. A také toho, že výsledků nedosahujeme jako jednotlivé osoby, ale vždy jako tým. ■

Děkujeme za rozhovor.

The Pharmaceutical Industry Must Be a Strategic Priority for the EU

In recent years, there has been a growing number of people who are overweight or obese. This trend is connected to an increase in lifestyle-related diseases, including heart and vascular conditions. However, this trend can be countered with proper treatment, education, and attentive patient care. We spoke with **Oliver Rozboril**, Managing Director of Boehringer Ingelheim's Czech branch, to learn about additional strategies the innovative pharmaceutical company employs to combat lifestyle diseases, the focus of their research efforts, and potential areas for improvement.

■ **You are a company with a rich history, operating not only in Europe. Do you place emphasis on maintaining research, development, and production within the European Union?**

As a prominent biopharmaceutical company, Boehringer Ingelheim is dedicated to human and animal health. With over 53,000 employees, we are active in 130 markets globally and have maintained our status as a family-owned and fully independent business since our establishment in 1885. This independence is a significant strength and benefit, enabling us to consistently invest in research and development for the long term.

Our focus has remained steady over time, primarily targeting cardiovascular, metabolic, and respiratory diseases, while maintaining a global reach. Our production facilities are primarily located in Europe, including countries like Germany, Austria, France, and Greece, as well as in the USA and Asia. The same global approach applies to our research and development, where we have made significant long-term investments. For instance, in 2023, we invested EUR 5.8 billion to R&D, corresponding to 22.5% of consolidated sales. Our research teams are mostly international, making them both competitive and efficient. Our central R&D facilities are predominantly in Germany, Austria, and France, along with locations in Switzerland, the USA, and Japan. Thus, our focus remains largely European, making us highly attuned to changes in European regulations.

■ **We will definitely discuss the recent developments at an EU level soon. However, let us focus for a moment on your production capacity in Europe. You have recently launched a new research centre in Vienna, along with a substantial production facility. Could you provide some insight into what these entail?**

This is the new Angelika Amon Research Centre, which opened in September 2024. The centre is a fully sustainable building designed to provide optimal conditions for about 150 highly qualified staff members to research promising molecules and therapeutic approaches for cancer treatment. Additionally, in 2021, we launched a state-of-the-art biopharmaceutical production facility in Vienna. We invested over €700 million in this project, marking it as one of the largest single investments in our company's history. This facility has significantly increased the availability of biopharmaceutical medicines for patients with unmet medical needs and is among the most technologically advanced of its kind. The production lines are fully automated and highly digitalised, ensuring consistent manufacturing, and the data

collected is analysed using AI to simulate and optimise the production process. These initiatives highlight Boehringer Ingelheim's strong dedication to advancing manufacturing and research within the EU.

■ **You invest considerable human and financial resources in the development of new medicines. How important is patent protection for your medicines to you?**

Patent protection is a critical issue not only for our company but also for maintaining Europe's competitive edge. The ongoing discussions around the "EU pharmaceutical package" could either boost European investment or risk us falling behind the USA and China permanently. This elevates the issue of patent protection from just a healthcare concern to one that impacts industry and the economy as a whole. To ensure the long-term competitiveness of Europe, the pharmaceutical industry needs to become one of the EU's strategic priorities.

From the perspective of a pharmaceutical company, the basic period of patent protection is crucial, as it brings certainty of return on investment. If this period is shortened, the European area will fatally lose its attractiveness to the aforementioned USA or China. This is, unfortunately, a harsh economic and industrial reality.

I am optimistic that the final version of the new European legislation will benefit the future of the pharmaceutical industry in Europe. I trust that the European Commission and Members of the European Parliament will take lessons from past mistakes in other sectors. A current challenge is the stance of Central European governments, including the Czech Republic. The proposed limitations and reduction in patent protection do not align with the long-term interests of the EU, the economies of the individual Member States, or patients. I hope that 2025 will usher in a more rational discussion and lead to a favourable compromise in this regard.

■ **The current lifestyle brings with it demands for new therapeutic approaches. Is your company responding to this? What do you offer to your patients?**

Modern lifestyles introduce numerous risks, including the increasing prevalence of being overweight and obese, even among children. This trend is linked to a rise in noncommunicable diseases such as cardiovascular conditions (like heart failure), metabolic disorders (particularly type 2 diabetes), and chronic kidney disease. These issues lead to significant indirect costs due to reduced work productivity from illness and, unfortunately, are also associated with higher mortality rates.

Moderní výrobní zařízení pro velkokapacitní buněčné kultury (LSCC) ve Vídni zvyšuje kapacitu pro produkci biofarmaceutik o 185 000 litrů a přineslo 500 nových pracovních míst.

The state-of-the-art Large Scale Cell Culture (LSCC) production facility in Vienna adds 185,000 litres of biopharmaceutical production capacity and has created 500 new jobs.

Even three decades after the fall of the Iron Curtain, mortality rates from the aforementioned diseases, life expectancy, and particularly healthy life expectancy in the Czech Republic still align with the historical boundary that once divided the West and the East politically. We continue to lag behind Western Europe in all these aspects. Therefore, in addition to pursuing innovative treatment solutions, we aim to collaborate with health insurance companies, professional societies, and patient organisations to enhance the organisation of patient care. This partnership is intended to facilitate early disease detection and streamline a patient's journey through the healthcare system. We are also optimistic about the new initiatives outlined in the National Cardiovascular Plan of the Czech Republic, which was approved by the government late last year.

Our efforts extend beyond cardio-renal-metabolic health, as we aim to be a long-term partner for the Czech healthcare system. I would like to briefly highlight our focus on mental health, which has come into focus mainly due to the impact of the COVID-19 pandemic. In the future, we intend to contribute added value to this field, alongside innovative therapies, by engaging in projects that enhance the detection, diagnosis, and treatment of patients with mental illnesses. Additionally, in collaboration with patient organisations, we seek to address sensitive and often overlooked issues, such as the stigma surrounding mental health conditions like schizophrenia.

■ **You say you are optimistic about the future. So what are your visions and values for the next few years?**

Our primary goal is logically to enhance the health and lives of both people and animals. We concentrate on diseases and conditions in areas where there is a significant unmet medical need, meaning

that there currently are not sufficiently effective treatments or therapies available for patients. Presently, we are developing new therapies for chronic cardiovascular and metabolic diseases, oncology, pulmonary fibrosis, and mental health. In the field of animal health, we strive to be a leading global provider of vaccines, therapeutics, and preventive care, aiming to protect animals from disease and pain.

We place significant internal and value emphasis on our Sustainable Development for Generations project. For instance, we have pledged to achieve carbon neutrality in all our EU production by 2030. We invest in the growth and training of our employees, particularly in areas

„Presently, we are developing new therapies for chronic cardiovascular and metabolic diseases, oncology, pulmonary fibrosis, and mental health.“

like technology and artificial intelligence. Additionally, we are committed to addressing disparities in access to health and care services wherever we operate. In the Czech Republic, for the second consecutive year, we are the main partner supporting STOB (Stop Obesity) family healthy lifestyle courses, which aim to change family habits and prevent childhood obesity. These specific initiatives yield tangible, concrete results, which is very gratifying to me.

As I look towards the next decade, I believe Boehringer Ingelheim holds immense potential and opportunities, making it an excellent place for researchers and those passionate about innovation. After 20 years with the company, what I value most is the internal culture and the chance to be consistently involved in regional or global teams. Importantly, our achievements are never the result of individual efforts but are always the product of teamwork. ■

Thank you for the interview.

Inovace a udržitelnost ve zdravotní péči očima lídra AstraZeneca Ruuda Dobbera

Pan **Ruud Dobber** zastává funkci výkonného viceprezidenta a prezidenta biofarmaceutické divize ve společnosti AstraZeneca, kde má na starosti terapeutické oblasti kardiovaskulární, renální a metabolické, respirační a imunologické, stejně jako vakcíny a imunitní terapie.

Text: redakce

Foto: AstraZeneca

AstraZeneca

■ **AstraZeneca se výrazně zviditelnila během celosvětové pandemie covidu-19, ale její role jako přední globální inovativní farmaceutické společnosti s ambiciózní vizí sahá mnohem dále než jen k vakcínám. Jaké konkrétní strategie a aktivity plánuje uskutečnit, aby dosáhla svých obchodních cílů do roku 2030?**

Společnost AstraZeneca si klade za cíl uvést na trh 20 nových léků ze svých portfolií, která zahrnují onkologické a biofarmaceutické přípravky a léky na vzácná onemocnění, a výrazně zvýšit tržby, aby do roku 2030 dosáhly 80 miliard dolarů. K dosažení tohoto cíle investuje do průlomových inovací, nových technologií a platform, které budou formovat budoucnost medicíny a zlepšovat životy pacientů. Společnost také plánuje do roku 2026 dosáhnout nulových emisí uhlíku v rozsahu 1 a 2, snížit emise v rozsahu 3 na polovinu do roku 2030 a směřuje k dosažení vědecky podložené čisté nuly do roku 2045.

■ **Jaké jsou podle Vás současné globální výzvy při uvádění nových inovativních léků na trh v nadcházejících letech?**

Klíčovou prioritou je zajistit, aby všichni pacienti, bez ohledu na jejich socioekonomický status, rasu nebo geografickou polohu, měli rychlý přístup k novým léčebným metodám. Posílení systémů zdravotní péče a financování lékařských inovací jsou základními prvky pro zajištění zdravotního, sociálního a ekonomického blahobytu. Je nutné změnit přístup od „péče o nemocné“ ke skutečné „péči o zdraví“, což znamená, že systémy zdravotní péče by se měly více zaměřit na včasnou diagnostiku, zásahy a léčbu.

Zůstat na vrcholu inovací vyžaduje odhodlání investovat, neustále se učit a integrovat nové technologie. Klíčovým prvkem naší strategie je využití digitálních technologií a technologií založených na datech. Využíváme umělou inteligenci, strojové učení a datovou analýzu ke zlepšení našich výzkumných a vývojových procesů a ke zvýšení efektivity našich operací.

Vytváření odolných a flexibilních dodavatelských řetězců je také klíčové pro zajištění nepřerušovaných dodávek léků, zvláště v době globálních krizí, jako byla pandemie covidu-19.

■ **Jak byste charakterizoval firemní kulturu společnosti AstraZeneca, která je schopna podporovat takový růst?**

Ve firmě pracuji skoro třicet let a stále mě inspiruje náš silný závazek k pacientům, vědecké excelenci a inovacím. Věříme v sílu rozmanitosti, podnikavého ducha a týmové spolupráce.

■ **Začínal jste svou kariéru jako vědec se zaměřením na imunologii a stárnutí. Jak Vám tyto zkušenosti pomáhají ve Vaší současné roli ve vrcholovém managementu?**

Díky pevným vědeckým základům se mohu efektivně zapojit do činnosti našich výzkumných týmů a činit informovaná rozhodnutí. Působení v oblasti výzkumu imunologie a stárnutí mi poskytlo pochopení pro význam inovací.

Vědecká práce zahrnuje zvládání nejistoty a neúspěchů. Tyto zážitky mi pomohly posílit odolnost a schopnost přizpůsobit se, což jsou klíčové vlastnosti pro úspěšné fungování v dynamickém a rychle se měnícím prostředí farmaceutického odvětví.

■ **Stárnutí populace představuje celosvětovou výzvu pro zdravotnické systémy, a ani Česká republika v tomto není výjimkou. Když se podíváme na příklady z různých zemí – které z nich jsou nejlépe připraveny na řešení tohoto naléhavého problému a v čem vynikají oproti ostatním?**

Všechny země na světě čelí stále většímu problému stárnoucí populace. Skutečnost, že většina lidí nad 60 let bude mít více než jedno chronické onemocnění, představuje vážnou hrozbu pro zdravotnické systémy a ekonomiky po celém světě. Nejlépe se s tímto problémem vypořádávají vlády, které se zaměří na včasný screening a diagnostiku, přijmou klinické pokyny v praxi a budou rozvíjet specializovanou péči.

■ **Nedávno jste navštívil Prahu, co Vás sem přivedlo?**

Cílem mojí návštěvy bylo spolupracovat s našimi místními týmy a pochopit, jak můžeme co nejlépe podporovat pacienty v tomto regionu. Byl jsem ohromen tím, jak země učinila významné pokroky v řešení zdravotnických problémů, zejména v oblastech, jako jsou rakovina, vzácná onemocnění a kardiovaskulární choroby.

Nový Národní kardiovaskulární plán na období 2025–2035 je důkazem závazku země zlepšit péči o kardiovaskulární zdraví a její výsledky. Kardiovaskulární choroby jsou hlavní příčinou úmrtí, přičemž v EU každoročně zemře 1,6 milionu lidí. Zejména srdeční selhání způsobuje nadměrný počet úmrtí a hospitalizací. Nejvyšší míra výskytu srdečního selhání v Evropě byla zaznamenána ve východní části kontinentu, a proto považuji za nutné podniknout kroky ke zmírnění jeho dopadu na zdravotnické systémy a celou společnost. Toto národní úsilí je úzce spjato s nedávným rozhodnutím EU, přijatým za maďarského předsednictví Rady EU, o vytvoření Evropského plánu pro kardiovaskulární zdraví.

Tento koordinovaný přístup nejenže posiluje systémy zdravotní péče v jednotlivých zemích, ale také přispívá k jednotné evropské reakci na výzvy spojené s kardiovaskulárními onemocněními, což zajišťuje lepší zdraví a kvalitu života obyvatel EU. ■

Děkujeme za rozhovor.

AstraZeneca Leader Ruud Dobber's Perspective on Innovation and Sustainability in the Healthcare Sector

Ruud Dobber, Ph.D., is Executive Vice President and President of AstraZeneca's BioPharmaceuticals Business Unit, overseeing the therapeutic areas of Cardiovascular, Renal & Metabolism; Respiratory & Immunology; and Vaccines & Immune Therapies.

■ **AstraZeneca's name became most known when COVID-19 hit globally, but AstraZeneca is a global innovative pharmaceutical company with an ambitious vision, much more beyond vaccines. What specific strategies and activities does the company plan to implement to achieve these business goals by 2030?**

At AstraZeneca, we have a bold ambition to launch 20 new medicines across our oncology, biopharmaceuticals and rare disease portfolio and drive significant revenue growth to reach \$80 billion by 2030. To achieve this, we are investing in disruptive innovation, new technologies and platforms that will shape the future of medicine and transform the lives of patients. In addition, by 2026 the company will be carbon zero for Scope 1 and 2 emissions, will halve its Scope 3 emissions by 2030, and is on the way to a science-based net zero by 2045.

■ **What are the current global challenges you see in delivering new innovative drugs to market over the coming years?**

Ensuring that all patients, regardless of their socio-economic status, race, or geographic location, have timely access to new therapies is a critical priority. Building resilient healthcare systems and funding medical innovation are integral components of health, social and economic wellbeing. We must move from 'sick care' to true 'health care' with healthcare systems putting greater emphasis on earlier diagnosis, intervention and treatment.

Staying at the cutting edge of innovation demands a commitment to investment and the ongoing learning and integration of new technologies. Embracing digital and data-driven technologies is central to our strategy. We are leveraging AI, machine learning, and data analytics to enhance our research and development processes and improve the efficiency of our operations.

Building resilient and flexible supply chains is also essential to ensure the uninterrupted delivery of medicines, especially during global crises like COVID-19.

November meeting at the Swedish Embassy in Prague with (from left) Jitka Valešová – Business Unit Director CVRM AstraZeneca, Kuuno Vaher – Cluster Country Director CZ, SK, HU AstraZeneca, Frederik Jörgensen – Ambassador of Sweden in Prague, Aleš Linhart – Chairman II. Internal Medicine – Cardiology and Angiology Clinic, VFN, Lemia Laura Hatem – Corporate Affairs Director CE AstraZeneca, Denisa Šenkýřová – Public Affairs Manager CZ&SK AstraZeneca and Hans Sijbesma – Area Vice President CEE-BA, AstraZeneca.

With Kuuno Vaher, Frederik Jörgensen, Jakub Dvořáček – Deputy Minister of Health and Aleš Linhart.

■ **How would you describe AstraZeneca's corporate culture that is able to support such growth?**

I've been with the company for close to three decades and I'm continually inspired by our deeply rooted commitment to patients, scientific excellence, and innovation. We believe in the power of diversity, entrepreneurship, and teamwork.

■ **You started your career as a scientist in the field of immunology and ageing. How do these experiences support you in your current role in a senior management position?**

Having a strong foundation in science supports my engagement with our research teams and in making informed decisions. Working at the forefront of immunology and ageing research instilled in me a deep appreciation for the importance of innovation.

The scientific process involves navigating uncertainty and setbacks. These experiences have helped me develop resilience and adaptability, qualities that are essential in managing the dynamic and rapidly changing landscape of the pharmaceutical industry.

■ **The ageing population is causing high burden to healthcare systems globally, the Czech Republic is no exception from that. Seeing global examples, which countries are best prepared to tackle this already pressing issue, and how do they do better than the others?**

All countries around the world are facing the escalating challenge of ageing populations. The fact that the vast majority of those over the age 60 will have more than one chronic disease poses a significant threat to health systems and economies everywhere. Governments

that proactively address earlier screening and diagnosis, the adoption of clinical guidelines at the practice level, and the advancement of specialist care pathways will be the most successful in tackling this challenge.

■ **You visited Prague recently, what brought you there?**

My visit was focused on engaging with our local teams and understanding how we can best serve patients in the region. I was so impressed to see how the country has taken significant steps to address the healthcare challenges in areas like cancer, rare and cardiovascular diseases.

The new National Cardiovascular Plan 2025-2035 exemplifies the country's commitment to improving cardiovascular care and outcomes. Among cardiovascular diseases – a leading cause of mortality accounting for 1.6 million annual deaths in the EU – we are seeing too many deaths and hospitalisations caused by heart failure. The highest prevalence rates of heart failure in Europe were observed in Eastern European countries and I believe it is critical to take action to reduce the impact on health systems and society. This national effort aligns closely with the recent decision made by the EU, under the Hungarian EU Council Presidency, to develop the European Cardiovascular Health Plan.

This coordinated approach not only strengthens the countries' healthcare systems, but also contributes to a unified European response to the challenges posed by cardiovascular diseases, ensuring better health and quality of life for EU citizens. ■

Thank you for the interview.

Budoucnost medicíny je v prevenci onemocnění

Společnost Avenier a.s. je přední distributor vakcín a inovativních léčiv, která provozuje širokou síť očkovacích center po celém Česku. Dle **Filipa Noska**, předsedy představenstva společnosti Avenier a.s., neustále sledují nejnovější trendy v oblasti farmacie, aby mohli poskytnout to nejlepší, co moderní věda nabízí, a to s maximální možnou péčí.

| Text: redakce

| Foto: Avenier a.s.

■ V jakých oblastech týkajících se očkování společnost Avenier konkrétně působí?

Společnost Avenier je předním poskytovatelem služeb v oblasti očkování a cestovní medicíny v České republice. Zaměřujeme se také na distribuci vakcín, které dodáváme v podstatě do všech zdravotnických zařízení provádějících očkování, a centrových léčiv do specializovaných center moderní medicíny.

S hrdostí provozujeme největší síť 23 očkovacích center rozmístěných po celé zemi, kde nabízíme široké spektrum služeb. Naše centra se specializují na očkování nejen proti běžným nemocem, jako jsou chřipka, klíšťová encefalitida nebo žloutenky, ale i na méně časté vakcíny, například proti horečce dengue, žluté zimnici nebo břišnímu tyfu, které jsou potřebné při cestách do rizikových oblastí. Kromě samotného očkování poskytujeme komplexní konzultace v oblasti cestovní medicíny.

Naše práce se neomezuje pouze na individuální klienty. Spolupracujeme také s firmami, které vysílají své zaměstnance do zahraničí, a s organizacemi poskytujícími humanitární pomoc, například s Člověkem v tísní. Tato rozmanitá činnost nás staví do role klíčového hráče v oblasti prevence nemocí a ochrany zdraví obyvatel nejen na národní, ale i mezinárodní úrovni.

■ Jaké největší výzvy jsou před Vámi jako provozovatelem největší sítě očkovacích center v Česku?

Hlavní výzvou je udržení a rozvoj kvality našich služeb v prostředí rychle se měnících zdravotnických potřeb a legislativních požadavků. Pandemie covidu-19 ukázala, jak důležitá je flexibilita a schopnost rychlé reakce na nové situace. Investujeme do inovací, digitalizace a edukace veřejnosti, abychom mohli nadále

poskytovat služby na špičkové úrovni. Důraz klademe také na šíření povědomí o důležitosti prevence.

■ Vnímáte nějakou změnu ve vztahu občanů k prevenci v návaznosti na pandemii covidu-19?

Ano, pandemie covidu-19 výrazně zvýšila povědomí o významu prevence a očkování. Lidé se více zajímají o dostupnost vakcín nejen proti covidu-19, ale také proti dalším onemocněním. Přibývá zájemců o cestovní medicínu a očkování před dovolenými nebo služebními cestami. Naše centra zaznamenala nárůst klientů, kteří si uvědomují význam ochrany svého zdraví a chtějí se připravit na potenciální zdravotní rizika.

■ Jaká je informovanost o zdravotních rizicích a jakou roli v tom hraje cestovní medicína?

Informovanost o zdravotních rizicích spojených s cestováním se za poslední roky zlepšila, ale stále je co dohánět, zejména mezi cestovateli, kteří podnikají cesty do exotických a méně vyspělých zemí. Zdravotní rizika mohou zahrnovat infekční onemocnění, jako je malárie, žlutá zimnice, břišní tyfus nebo horečka dengue, ale i méně známé choroby, jejichž prevence vyžaduje odborné znalosti.

Naše očkovací centra hrají zásadní roli v této oblasti. Poskytujeme detailní konzultace zaměřené na zdravotní rizika v konkrétních destinacích a navrhujeme preventivní opatření, která zahrnují nejen očkování, ale také rady týkající se prevence bodnutí hmyzem, hygienických opatření a zásobení vhodnými léky, například antimalariky. Cestovatelé tak mají k dispozici komplexní servis, který jim umožňuje snížit riziko nákazy během pobytu. ■

Děkujeme za rozhovor.

The Future of Medicine Is in Disease Prevention

Avenier a.s. is a prominent distributor of vaccines and innovative medicines, managing an extensive network of vaccination centres across the Czech Republic. **Filip Nosek**, the Chairman of the Board of Directors, states that they consistently track the latest trends in the pharmaceutical industry to deliver the best that modern science can offer with the highest level of care.

■ What specific areas of vaccination is Avenier involved in?

Avenier is a top provider of vaccination and travel medicine services within the Czech Republic. We also specialise in distributing vaccines to nearly all vaccination facilities and in supplying centre-based medicines to specialised modern medical centres.

We are proud to operate the largest network of 23 vaccination centres spread across the country, offering a wide range of services. Our centres focus on vaccinations for common diseases like the flu, tick-borne encephalitis, and hepatitis, as well as less frequent vaccines for illnesses such as dengue fever, yellow fever, and typhoid fever, which are required for travelling to high-risk areas. Besides administering vaccines, we offer thorough consultations on travel medicine.

Our services extend beyond individual clients; we also collaborate with companies that send employees overseas and with humanitarian aid organisations like People in Need. These varied activities have established us as a significant contributor to disease prevention and public health protection both nationally and internationally.

■ What are the biggest challenges you face as the operator of the largest network of vaccination centres in the Czech Republic?

The primary challenge is to uphold and enhance the quality of our services amid rapidly evolving healthcare demands and legislative changes. The COVID-19 pandemic highlighted the need for flexibility and a swift adaptation to new circumstances. We are investing in innovation, digitalisation, and public education to maintain our excellent service. Additionally, we are concentrating on raising awareness about the importance of prevention.

■ Have you noticed any shift in how citizens view prevention following the COVID-19 pandemic?

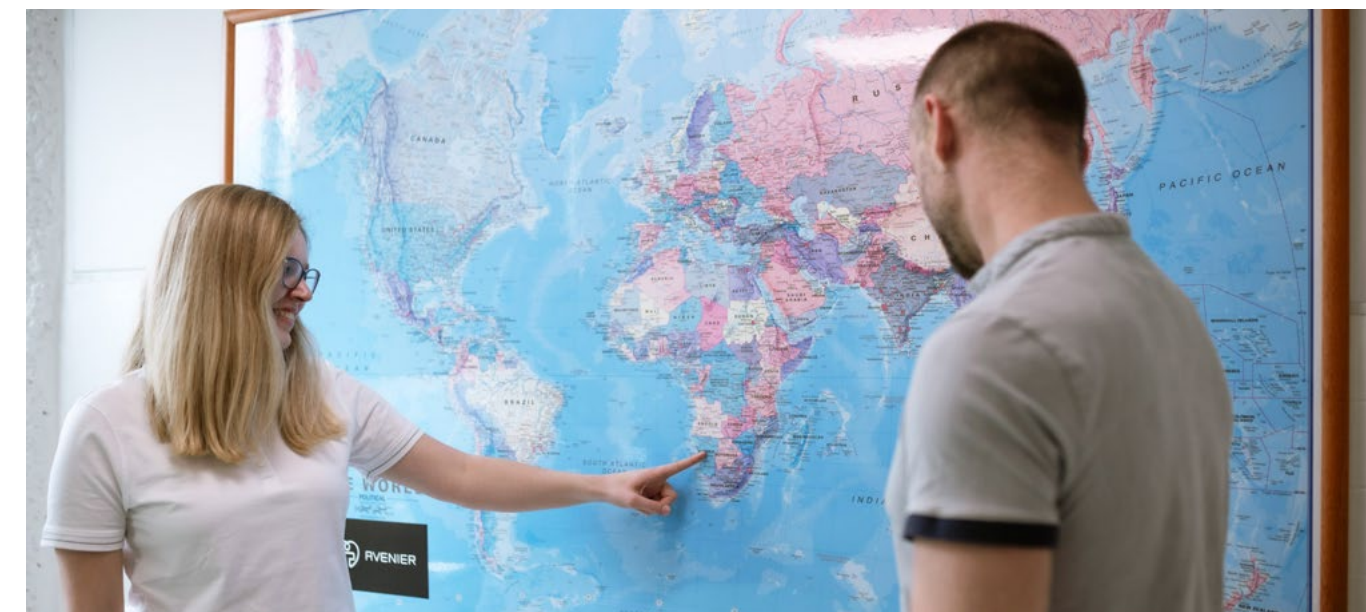
Yes, the COVID-19 pandemic has significantly heightened awareness about the importance of prevention and vaccinations. People are showing greater interest in the availability of vaccines, not just for COVID-19 but also for other diseases. More individuals are seeking information about travel medicine and vaccinations before holidays or business trips. Our centres have experienced an increase in clients who recognise the importance of safeguarding their health and wish to prepare for potential health risks.

■ What is the awareness of health risks and what role does travel medicine play in this?

In recent years, awareness about health risks related to travel has improved, yet there is still progress to be made, particularly among travellers visiting exotic and less developed countries. Health risks can involve infectious diseases like malaria, yellow fever, typhoid, or dengue fever, as well as lesser-known diseases that require specialised knowledge for prevention.

Our vaccination centres are crucial in this field. We offer thorough consultations regarding health risks associated with specific destinations and recommend preventive strategies. These strategies include vaccinations as well as guidance on preventing insect bites, maintaining hygiene, and ensuring travellers have appropriate medications like antimalarials. This comprehensive service helps travellers minimise their risk of infection while abroad. ■

Thank you for the interview.

TEDOM s novým vlastníkem posiluje v oblasti energetické transformace

Strojírensko-energetická skupina TEDOM získala definitivně nového vlastníka – japonskou společnost Yanmar. Ta ve svém portfoliu nabízí nejen zařízení pro výrobu tepla a elektřiny, ale také například technologie pro námořní dopravu, zemědělství či stavebnictví. O přínosech vzájemné spolupráce jsme si povídali s **Ladislavem Zemanem** (LZ), generálním ředitelem skupiny TEDOM, a **Peterem Aarsenem** (PA), generálním ředitelem Yanmar Energy Systems International.

TEDOM
YANMAR GROUP

Text: redakce | Foto: TEDOM

■ Máte za sebou asi permé týdny – tak jak to u každého dealu bývá. Na co se teď těšíte nejvíce?

LZ: Jedna věc je dokončit deal, druhá pak začít stavět na nových možnostech. Osobně se těším na to, že teď dokážeme jít dopředu ještě rychleji než doposud.

PA: Je to tak. Poslední měsíce jsme využili opravdu intenzivně, abychom se mohli hned pustit do práce.

■ Jak obtížné vůbec bylo celé jednání?

PA: YANMAR chtěl využít aktuálních trendů v oblasti energetiky. Hodně nás zajímalo posílení aktivit v oblasti kogenerace. Dělal jsme si opravdu pečlivé rešerše a velice rychle jsme zjistili, že TEDOM si s naším portfoliem dokonale rozumí a dokáže efektivně zaplnit mezery v našem obchodním modelu.

Namísto investování vlastních zdrojů a času do budování tohoto segmentu jsme tak našli skvělého partnera.

Navíc je třeba říct, že z japonského pohledu je Česká republika strategicky umístěná ve středu Evropy, což umožňuje snadný přístup na západoevropské i východoevropské trhy.

Pyšní se navíc stabilní ekonomikou a silnou průmyslovou základnou. Důležité je, že disponuje také dobře vzdělanou a kvalifikovanou pracovní silou, zejména v oblasti inženýrství a technologií, což je pro japonské společnosti hledající vysoce kvalitní profesionály velmi atraktivní.

LZ: TEDOM je oproti Yanmaru samozřejmě výrazně menší firma. Ale to neznamená, že nemáme co nabídnout. Máme vývoj a výrobu kogeneračních jednotek s širokým výkonovým rozsahem, vlastní motory a systémová

řešení, která nám dávají konkurenční výhodu – například možnost diagnostiky a plného ovládání jednotek na dálku. Máme skvělé servisní zázemí, dceřiné společnosti na sedmi klíčových světových trzích a širokou síť partnerů po celém světě. Pokud bychom se bavili o tomto byznysu, jsme pro YANMAR v oblasti energetiky skutečně plnohodnotný partner.

■ Cítím mezi řádky, že jste si jako strojírenská firma se strojírenskou firmou rozuměli?

LZ: V tom je samozřejmě kus pravdy. Strojáři vždy poznají kvalitu u někoho jiného. Ale rozhodně bych o Tedomu nebo Yanmaru nemluvil jako o čistě strojírenských firmách. Obě firmy se historicky soustředí mimo jiné na výrobu a vývoj specifických motorů a v tom jsme rozhodně našli společnou řeč. Ale myslím, že YANMAR jsme dokázali zaujmout také dalším byznysem, který k Tedomu neodmyslitelně patří. Zejména širokými energetickými službami jak pro firmy, tak domácnosti. V Česku jsme například dnes schopni zajistit našim zákazníkům veškeré energetické potřeby.

PA: V rámci skupiny YANMAR máme divizi energetických systémů. Ta se zaměřuje na udržitelnou výrobu energie, kogeneraci a energetická řešení v oblasti vytápění, ventilace a klimatizace. Od produktů až po komplexní servis. Do toho nám TEDOM krásně zapadá a povede za celou skupinu segment kogenerace, ale podílet se i na dalších přesazích.

■ V čem je vlastně portfolio Tedomu tak unikátní?

PA: Asi to řeknu obecně. Ceníme si komplexních schopností celého Tedomu. Od analýzy energetických potřeb, inženýring, projektový management po výstavbu a poskytování služeb. Například divize TEDOM Energie je rozvířenější než naše v rámci skupiny YANMAR.

LZ: Kdybych měl zmínit jediný vlajkový produkt Tedomu, pak to jsou již zmíněné kogenerace. Na těch jsme konec konců vyrostli. Dokážeme vyrábět v podstatě všechny kategorie – od mikrogenerací od 20 kilowatt po velké a výkonné stroje kolem 4,5 megawattu. Naše motory si poradí se všemi druhy paliv – zemním plynem, LPG, bioplynem, důlním, kalovým anebo skládkovým plynem. A jsou připravené i na vodík.

■ Kde dnes kogenerační jednotky TEDOM znají?

LZ: V podstatě po celém světě. Například do Velké Británie jsme dodali kolem dvou stovek jednotek, stejně tak do Polska, kde jsme založili společný podnik s partnerem Polimex a úspěšně dekarbonizujeme místní teplárny. Do Německa jsme dodali skoro čtyři tisíce jednotek, a tak bychom mohli pokračovat. V Itálii jsme se spojili s největším výrobcem kogeneračních jednotek Intergen a máme na tomto atraktivním trhu nejsilnější pozici. V USA dnes poskytujeme servisní podporu pro více než sto jednotek. Znají nás také na Ukrajině nebo ve střední Asii...

■ Vraťme se ještě k těm energetickým službám. Proč jsou pro investora jako je YANMAR atraktivní?

PA: Energetický sektor v Evropě se rychle mění v důsledku závazků, které většina vlád přijala ke snížení uhlíkové stopy. To zahrnuje postupné omezení centrálních elektráren a zavádění nových digitálních iniciativ pro využívání decentralizovaných elektráren v systémech virtuální distribuce energie. YANMAR chce tento trend sledovat a využít příležitosti, které z něj vyplynou. Na to potřebujeme silného partnera, a tím TEDOM je.

LZ: Nacházíme se ve zlatém věku energetické transformace. A rozhodně nejen v Evropě. To s sebou nese hned několik klíčových trendů. Za prvé – technologie a stroje se dnes na trhu prodávají stále méně samostatně. Klíčovou roli začínají hrát energetické služby a modely s přidanou hodnotou

a schopnost zapojovat technologie do širších energetických celků. A za druhé – přestože na trh míří obrovské množství peněz určených právě na decentralizaci a dekarbonizaci energetických zdrojů, budou utráceny efektivně. Naopak. Každé řešení projde velice přísným posouzením energetické a ekonomické návratnosti. A u něj pak hrají velkou roli právě zmiňované modely. A k tomu potřebujete zkušené partnery, kteří jim rozumějí.

■ A s těmi TEDOM umí pracovat?

LZ: Samozřejmě. V rámci systémových řešení dodáváme solární panely, tepelná čerpadla nebo baterie, které perfektně fungují bok po boku také s našimi kogeneračními jednotkami, čímž zajišťujeme, aby měl systém co největší ekonomickou návratnost a energetickou stabilitu. Krásné je to vidět například u kombinace fotovoltaických elektráren a našich kogenerací. Když je léto a teplo, vyrábějí energii solární jednotky. Když je zima a méně slunce, zapne se kogenerační jednotka, která dodá i teplo. Křivky obou systémů do sebe krásně zapadají.

■ Využívat samozřejmě můžeme další technologie z rodiny YANMAR a vytvářet ucelené, dobře fungující systémy.

PA: Právě k tomu chceme směřovat. Do budoucna bude technologické know-how společností YANMAR a TEDOM spojeno. Vznikne tak globální technologická a inženýrská platforma, kterou bude možné využívat napříč celou skupinou pro všechny druhy aplikací.

■ A co prodeje energie?

LZ: TEDOM na poli prodeje elektřiny a plynu patří k poměrně mladým hráčům. Ale stihl si v Česku vybudovat slušné renomé. Snažíme se poskytovat zákazníkům perfektní osobní servis. U nás mluvíte s lidmi, ne roboty. Velkou výhodou je také vlastní trading. Naše divi-

ze energií se totiž nesoustředí pouze na dodávky energií, ale také odběr v rámci celé řady provozních modelů. Není náhodou, že jsme letos jedním z nejrychleji rostoucích dodavatelů v Česku.

PA: Právě tyto znalosti a zkušenosti chceme ve skupině YANMAR využít. A přirozeně se rozšiřovat na trhy, které budou pro TEDOM nebo YANMAR výhodné. Stejně tak bude TEDOM dále rozvíjet a rozšiřovat služby ESCO na trzích, které jsou pro náš obchodní model příznivé.

■ Co myslíte provozním modelem?

LZ: Dnes se zařízení pro výrobu elektřiny nekupují jen kvůli tomu, aby vyráběla energii pro vlastní potřebu. Využívají se dají například v rámci takzvaných služeb výkonové rovnováhy. Dodávají pak energii do sítě ve chvíli, kdy chybí. Máme možnost tato zařízení provozovat v rámci takzvaného agregačního bloku a majitelé pak za odebranou elektřinu platí.

■ A kdybychom se teď podívali do budoucnosti. Kde bude TEDOM za pět let?

LZ: Myslím si, že se staneme klíčovým světovým hráčem v realizaci energetické transformace a decentralizace a partnerem pro dekarbonizaci celé řady oborů. Kogenerace budou mít na trhu stále silnější slovo, stejně jako doprovodné služby. Budeme rozvíjet příležitosti pro světový byznys pomocí PPA nebo EPC modelů a učit firmy, jak z elektřiny dělat komoditu, která jim vydělává. Myslím si, že nudit se rozhodně nebudeme.

PA: Krásně řečeno. Uděláme všechno pro to, aby TEDOM rostl rychleji než trh. Posílíme pozici na trhu s energetickými službami i mimo Česko a společnými silami vstoupíme na nové trhy. A věříme, že v dlouhodobém horizontu se společně staneme globálním lídrem pro řešení do 5MW výkonu. ■

Děkujeme za rozhovor.

TEDOM Strengthens Energy Transformation with New Ownership

The engineering and energy group TEDOM has officially gained a new owner, the Japanese company Yanmar. Yanmar provides not just equipment for heat and power generation but also technologies for marine transport, agriculture, and construction. We discussed the advantages of mutual cooperation with **Ladislav Zeman** (LZ), CEO of the TEDOM Group, and **Peter Aarsen** (PA), CEO of Yanmar Energy Systems International.

both Western and Eastern European markets. It also provides a stable economy and a strong industrial base with a well-educated and skilled workforce. Particularly in engineering and technology, which is very attractive to Japanese companies looking for high-quality professionals.

LZ: TEDOM is, of course, a significantly smaller company compared to YANMAR. But that doesn't mean we don't have a lot to offer. We develop and manufacture cogeneration units with a wide range of power outputs, including our own engines and system solutions, which give us a competitive edge – such as remote diagnostics and a full remote control of the units. We have an excellent service infrastructure, subsidiaries in seven key global markets, and a wide network of partners worldwide. In this business, we are indeed a full-fledged partner for YANMAR in the energy sector.

■ **It seems like you got along well as an engineering company working with another engineering company...**

LZ: There's some truth to that. Engineers can always recognize quality in others. But I wouldn't describe TEDOM or YANMAR as

purely engineering companies. Both companies have historically focused, among other things, on the development and production of specialized engines, and in that, we found common ground. However, I think we also captured YANMAR's attention with the other business segments that are an integral part of TEDOM, particularly our wide range of energy services for both businesses and households. In the Czech Republic, for instance, we can meet all of our customers' energy needs today.

PA: Within the YANMAR group, we have an Energy Systems division that focuses on sustainable energy production, cogeneration, and energy solutions in heating, ventilation, and air conditioning. From products to comprehensive services. TEDOM fits perfectly into this structure and will lead the cogeneration segment for the entire group, while also contributing to other overlapping areas.

■ **What makes TEDOM's portfolio unique?**

PA: I'll put it broadly. We value TEDOM's full-scope capabilities – from energy needs analysis, engineering, and project management to construction and services. For example, TEDOM's Energie division is more developed than ours within the YANMAR group.

LZ: If I were to highlight one flagship product, it would undoubtedly be cogeneration units. They are the backbone of our business. We can produce virtually every category – from micro-cogeneration starting at 20 kilowatts to large, powerful machines of up to 4.5 megawatts. Our engines handle all types of fuels, including natural gas, LPG, biogas, mine gas, sludge gas, or landfill gas. And they're hydrogen-ready.

■ **Where are TEDOM's cogeneration units known today?**

LZ: We operate on a global scale. For instance, we have shipped approximately two hundred units to the United Kingdom and a similar number to Poland, where we formed a joint venture with our partner Polimex to effectively decarbonise the local heating sector. Nearly four thousand units have been delivered to Germany, and the list extends further. In Italy, we partnered with Intergen, the leading cogeneration unit manufacturer, securing a dominant position in this appealing market. In the USA, we now offer service support for over one hundred units. We're also known in Ukraine and Central Asia...

■ **Let's return to energy services. Why are they attractive to an investor like YANMAR?**

PA: The energy sector in Europe is rapidly changing due to governments' commitments to reduce carbon emissions. This includes the gradual scaling back of central power plants and the introduction of new digital initiatives to utilize decentralized power plants in virtual distribution systems. YANMAR aims to follow this trend and seize the opportunities it presents. For that, we need a strong partner, and TEDOM fits the bill.

LZ: We're living in a golden age of energy transformation, and not just in Europe. This comes with several key trends. First, technology and machinery are less often sold standalone on the market. Energy services, value-added models, and the ability to integrate technologies into larger energy ecosystems are becoming crucial.

Second, while there's a significant influx of funds into decentralization and decarbonization of energy sources, those funds will be spent efficiently. Every solution will undergo rigorous scrutiny for energy and

economic returns. This is where value-added models play a significant role, and to develop those, you need experienced partners who understand them.

■ **And TEDOM excels at working with such partners?**

LZ: Absolutely. Within our system solutions, we provide solar panels, heat pumps, and batteries, which work seamlessly alongside our cogeneration units, ensuring maximum economic returns and energy stability. A perfect example is the combination of photovoltaic plants with our cogeneration units. In summer, solar units generate energy; in winter, when there's less sun, cogeneration units take over, also supplying heat. The performance curves of both systems complement each other perfectly.

■ **Of course, we can also leverage other technologies from the YANMAR family to create comprehensive, well-functioning systems.**

PA: That's exactly where we want to head. In the future, the technological expertise of YANMAR and TEDOM will be combined to create a global technology and engineering platform that can be utilized across the group for all kinds of applications.

■ **What about energy sales?**

LZ: TEDOM is a relatively new player in electricity and gas sales but has built a solid reputation in the Czech Republic. We aim to provide customers with excellent personal service – with

us, you talk to people, not robots. A major advantage is our own trading division. Our energy division focuses not only on energy supply but also on purchasing energy within various operational models. It's no coincidence that we are one of the fastest-growing energy suppliers in the Czech Republic this year.

PA: We want to leverage this knowledge and expertise within the YANMAR group and naturally expand into markets that are advantageous for either TEDOM or YANMAR. Similarly, TEDOM will continue to develop and grow its ESCO services in markets favorable to this business model.

■ **What do you mean by operational models?**

LZ: Today, energy generation systems aren't just purchased for self-consumption. They can also be used in services like grid balancing. They supply energy to the grid when there's a shortage. We can operate these systems as part of an aggregated block, paying the owner for the electricity supplied.

■ **If we look to the future, where will TEDOM be in five years?**

LZ: I believe we'll become a key global player in energy transformation and decentralization, as well as a partner for decarbonization across various industries. Cogeneration will have an even stronger presence in the market, along with accompanying services. We'll seize opportunities for global business through PPA or EPC models and teach companies how to turn electricity into a profitable commodity. I don't think we'll have a chance to get bored.

PA: Beautifully said. We'll do everything we can to ensure TEDOM grows faster than the market. We'll strengthen our position in the energy services market beyond the Czech Republic and enter new markets together. In the long term, we aim to become the global leader in solutions up to 5 MW. ■

Thank you for the interview.

„We value TEDOM's full-scope capabilities – from energy needs analysis, engineering, and project management to construction and services.“

■ **You've just had some intense weeks, as is common with every deal. What are you looking forward to the most now?**

LZ: Finalizing a deal is one thing, but starting to build on the new opportunities is another. Personally, I look forward to moving forward even faster than before.

PA: Exactly. We've used the last few months intensively so we can get straight to work.

■ **How difficult were the negotiations?**

PA: YANMAR wanted to take advantage of the current trends in the energy sector. We were very interested in strengthening our activities in the cogeneration segment. We conducted thorough research and quickly realized that TEDOM fits perfectly with our portfolio and can effectively fill the opportunities in our business model. Instead of investing our own resources and time into building this segment from scratch, we found an excellent partner.

Moreover, from a Japanese perspective, the Czech Republic is strategically located in the heart of Europe, providing easy access to

Náklady na energie lze srazit i pod polovinu. Je na to ale třeba jít komplexně.

Elektrochemická společnost Bochemie nedávno představila řadu inovativních bateriových úložišť, která brzy uplatní ve vlastním provozu. I díky nim sníží svoje náklady na energie o téměř dvě třetiny, jak vysvětluje člen představenstva Bochemie **David Vodička**.

Text: redakce | Foto: Bochemie a.s.

■ S nepředvídatelností trhu s energiemi se potýkají výrobní firmy, velké veřejné budovy i jakákoliv jiná zařízení s vysokou spotřebou. Jaká byla výchozí situace Bochemie?

Vyrábíme dlouhou řadu chemických přípravků pro domácnosti i profesionální využití a také komponenty průmyslových baterií naší německé dceřiné firmy GAZ. Jedná se o energeticky velmi náročnou výrobu, v referenčním roce 2020 si tak provoz našeho závodu v Bohumíně vyžádal celkem 21,4 GWh elektřiny a plynu. Je pro nás tedy zásadní tuto nákladovou položku výrazně omezit, a to o vyšší desítky procent.

K tomu ovšem nestačí jen vyměnit okna a na střechu instalovat fotovoltaiku. Je třeba uplatnit celý soubor opatření zaměřených jak na úspory, tak na výrobu vlastní energie. Což předpokládá velmi detailní představu o tom, kde a jak se energie spotřebovává. A v neposlední řadě potřebujete velké know-how co se uplatnitelných technologií a jejich provázané implementace týče.

■ Kde tedy začít?

Potřebujete partnera, který se vašemu provozu bude dlouhodobě věnovat. Pro nás je to již devět let společnost Amper Savings, jejíž odborníci nejprve provedli detailní audit stavu a potřeb našeho provozu, načež navrhli řadu jednodušších změn dosažitelných bez velkých finančních nákladů. Tato první fáze trvala zhruba pět let a přinesla snížení nákladů na energie o 2,4 milionu korun v tehdejších cenách.

Další opatření jsme financovali formou Energy Performance Contractingu (EPC) neboli splácením z garantovaných úspor. Kromě jiného jsme pořídili mnohem účinnější zdroj páry a kogenerační jednotku, která nám vyrábí teplo i elektřinu zároveň. Modernizovány byly rozvody tepla i páry a rozšířili jsme dispečink naší energetiky.

■ Kolik tato opatření stála a do jaké míry se vyplácí?

Investice o objemu 56,4 milionu korun se měla vrátit do deseti let. V důsledku války na Ukrajině, vysoké inflace a dalších okolností však začaly stoupat náklady na energie i ceny vstupních materiálů. Finanční přínos popisovaných opatření se tak oproti předpokladu zvýšil téměř 2,5krát. Jen loni jsme ušetřili 12,7 milionu korun, což je částka blízká se čtvrtině investičních nákladů.

■ To zní velmi dobře, vaše plány jsou ale mnohem ambicióznější.

Ano, spotřebu elektřiny a plynu chceme dále srazit na zhruba 40 procent referenčních hodnot. Instalujeme proto fotovoltaickou elektrárnu o výkonu 750 kWp, a především příští rok spustíme bateriové úložiště GAZ Energy, tedy dodané naší dceřinou společností. Jeho celková kapacita bude činit 2,96 MWh.

■ Do něj budete ukládat přebytky z fotovoltaiky?

I k tomu se takový systém dobře hodí, jeho využití je ale mnohem širší. Jedním uplatněním je takzvaný load-shifting čili přesouvání zátěže. Baterie se přes den nabíjí a uloženou energii uvolní v době, kdy jsou tržní ceny elektřiny nejvyšší. Dále nám bude úložiště sloužit k peak-shavingu neboli omezování výkonových špiček, a také je budeme v podstatě pronajímat provozovateli distribuční sítě pro služby výkonové rovnováhy neboli SVR, tedy vyrovňování odchylek způsobených například výrobou z obnovitelných zdrojů.

Spuštění fotovoltaiky a úložiště nám tak přinese téměř 14 milionů korun ročně a vydělá dalších více než 18 milionů korun za rok poskytováním SVR. O námi vyvinuté technologie a know-how se přitom chceme podělit nejen s jinými firmami, ale také s municipalitami a veřejnou správou. Byli bychom velmi rádi, kdyby modernizace našeho provozu v Bohumíně posloužila jako inspirace či dokonce vzor všem, kdo chtějí dosáhnout podobně vysokých úspor a nezávislosti na trhu s energiemi. ■ *Děkujeme za rozhovor.*

Energy Costs Can Be Reduced to Less Than Half, but a Comprehensive Approach Is Needed

The electrochemical company Bochemie has recently launched a series of cutting-edge battery storage systems that it plans to implement in its own operations. According to Bochemie board member **David Vodička**, these systems will also lower the company's energy costs by nearly two-thirds.

■ Manufacturing companies, large public buildings, and other facilities with high energy consumption deal with the uncertainty of the energy market. What was the initial situation for Bochemie?

We manufacture a wide variety of chemical products for both household and professional use, along with industrial battery components for our German subsidiary, GAZ. This production process consumes a lot of energy, so in the reference year 2020, our Bohumín plant needed a total of 21.4 GWh of electricity and gas. Therefore, it is essential for us to reduce this cost item significantly by higher tens of percents.

Simply replacing windows and installing solar panels on the roof is not sufficient. It is necessary to adopt a comprehensive set of measures focused on both conserving energy and producing your own. This demands a thorough understanding of where and how energy is used. Additionally, possessing extensive expertise in applicable technologies and their seamless integration is crucial.

■ Where should we begin?

You need a partner who will be dedicated to your operation over the long run. For us, that partner has been Amper Savings for the past nine years. Their experts began by conducting a thorough audit of our operation's status and requirements, then recommended a series of straightforward changes that could be implemented without significant financial expenses. This initial phase took about five years and led to a reduction in energy costs amounting to CZK 2.4 million at the prices at that time.

Additional measures were funded through Energy Performance Contracting (EPC) or by repayment from guaranteed savings. Among these initiatives, we acquired a more efficient steam source and a cogeneration unit capable of generating both heat and electricity simultaneously. We also upgraded our heat and steam distribution systems and expanded our energy management operations.

■ How much did these measures cost and to what extent did they pay off?

The investment of CZK 56.4 million was expected to be recouped within ten years. However, as a result of the war in Ukraine, high inflation and other circumstances, energy costs and input material prices started to rise. The financial benefits of the measures described increased to nearly 2.5 times more than originally expected. Last year alone, we saved CZK 12.7 million, which is close to a quarter of the investment costs.

■ That sounds very good, but your plans are much more ambitious.

Yes, we aim to further reduce electricity and gas consumption to approximately 40 percent of the reference values. We are, therefore, installing a 750 kWp photovoltaic power plant and, above all, next

year, we will launch the GAZ Energy battery storage facility, which was supplied by our subsidiary. Its total capacity will be 2.96 MWh.

■ You are going to store the surplus from photovoltaics in it?

Such a system is also well suited for this, but its use is much wider. One application is so-called load-shifting. The batteries are charged during the day and the stored energy is released when electricity market prices are highest. The storage will also serve to reduce power surges through peak shaving, and we will effectively lease it to the distribution network operator for performance balancing services, or PBS, to manage fluctuations caused, for instance, by renewable energy production.

The launch of PVs and the storage will thus bring us almost CZK 14 million per year and earn us more than CZK 18 million per year by providing PBS. We want to share the technology and know-how we have developed not only with other companies but also with municipalities and public administrations. We would be delighted if our modernisation efforts in Bohumín could inspire or even serve as an example for others aiming to achieve similar significant savings and energy market independence. ■

Thank you for the interview.

Vlastní bateriové úložiště GAZ Energy vyniká vysokou kvalitou i bezpečností provozu a řadou inovativních technologických řešení.

GAZ Energy's own battery storage stands out for its high quality and the safety of its operation and a number of innovative technological solutions.

Nejlevnější elektřina je ta, kterou si nekoupím, ale vyrobím a uložím

Společnost FENIX je po celou dobu své existence výhradně českou společností, bez jakékoliv zahraniční účasti, do své struktury však má začleněno již devět společností se sídlem mimo území České republiky. Firmy stejně jako další společenství symbolizují a zhmotňují myšlenky, na nichž vznikly, tvrdí Cyril Svozil mladší, který je předsedou správní rady a již druhou generací rodinné firmy z Jeseníku.

Text: redakce

Foto: FENIX

■ **Před rokem jste převzal vedení firmy, která podniká v oblasti topných systémů již přes třicet let. Přeje, podle Vás, podnikatelské prostředí inovativním firmám?**

Podnikatelské prostředí beze sporu přeje inovacím. Co nicméně podnikání, a to nejen to inovátorské, zcela bezpečně likviduje, je neuvěřitelná byrokracie a státní aparát. Nedávno jsem s úžasem poslouchal Elona Muska, který bude v nové americké administrativě pověřen agendou vtipně nazvanou DOGE (The Department of Government Efficiency) a který popisoval byrokracii v USA. Opravdu nevím, jaká slova by použil pro EU, která je v hloupé a zcela zbytečné administrativě globálně na špičce. Pravděpodobně něco ve stylu „banálního byrokratického zla“ a Evropě by se obloukem vyhnul...

■ **Co jistě firmám nepřeje, je cena energií. Může být řešením energetický koncept FENIX?**

Popravdě se obávám, že moc jiných řešení než co největší forma soběstačnosti nikomu, kdo se nechce odstěhovat, nezbyvá. My jsme koncept moderní budova s kvalitní obálkou – elektrické sálavé vytápění - FVE – bateriové úložiště a dynamické obchodování s elektřinou na spotu také začali testovat proto, že se vysoké ceny elektřiny v kombinaci s možnými výpadky na síti zdály již před lety jako reálné. V současnosti máme výrobní závod i administrativní budovy v provozu v tomto modelu, kterému říkáme Energetický koncept Fenix, a kromě velké míry soběstačnosti v letních měsících šetříme také nemalé peníze na energiích (návrstnost 5–7 let).

■ **Solární boom se přesouvá na střechy průmyslových hal. Jakým přínosem mohou být průmyslová bateriová úložiště?**

Zamezení výpadkům na síti, vyhlazování špiček odběrových diagramů, obchodování na spotovém trhu s elektřinou. To jsou jen některé featury našich systémů. V podstatě platí, že nejlevnější je kWh, kterou si nekoupím. Dále platí, že pokud dokážu zadarmo velké bateriové úložiště nabít ze sluníčka (případně za nejlevnější ceny přes noc), pokrýt svoji spotřebu nebo alespoň její větší část přes den a potom ještě něco prodat při večerní špičce, pak se z pouhého zákazníka a svým způsobem vazala stávám tzv. prosumerem, který je aktivní součástí systému.

■ **Integrace bateriových úložišť do energetické soustavy může znamenat i stabilnější a efektivnější využití obnovitelných zdrojů energie. Vnímají to Vaši klienti tímto způsobem?**

Bezpochyby. V současnosti budeme svědky velkého boomu velkých bateriových úložišť, která budou určena právě k tomuto účelu, tzv. SVP (službám výkonové rovnováhy). Tedy ke stabilizaci sítě. Provozovatel bateriových úložišť bude čekat na pokyn od ČEPSu, aby aktéři do sítě dodávali nebo naopak z ní odebírali podle aktuálního stavu soustavy. Lze předpokládat, že vzhledem k masivnímu nárůstu obnovitelných zdrojů bude využití těchto stabilizačních bateriek razantně růst. Sami si v areálu stavíme další velkou BESS (1MW/2,4MWh), kterou spustíme v lednu 2025 a která bude ČEPSu poskytovat tento typ služeb. Na trhu vnímáme velkou poptávku.

■ **Na čem je založena Vaše firemní filozofie a jak se jí daří prosazovat?**

Firemní desatero sepsal už táta jako zakladatel Skupiny. Myslím, že je stále aktuální a není zapotřebí jej jakkoliv měnit.

1. Cílem je vybudovat firmu silnou, avšak složenou z malých a přehledných autonomních jednotek zabývajících se vždy pouze vlastním „core business“. Jen tak je možno zajistit vysokou motivovanost pracovníků a potřebnou flexibilitu i v relativně velké organizaci
2. Skutečným šéfem ve firmě je zákazník, ten se tak musí cítit od prvního kontaktu
3. Trvalý vzestup a růst jsou reálné a nezbytné, podmínkami jsou: inovativní a vstřícné společenské klima, motivovaní a vzdělaní lidé a volný nedeformovaný trh
4. Konstatování „to stačí“ je předobrazem budoucího neodkladného pádu

5. Práce musí být v maximální míře organizována tak, aby z lidí nedělala pouze součástky, přednost má budování ucelených agend a procesů s jasnou odpovědností a zainteresovaností za konkrétní výsledek
6. Počet vertikálních řídicích stupňů má být v organizaci co nejmenší a musí podléhat pravidelným revizím – to je klíč k udržení flexibility a vysoké motivace
7. Vývojem trhu nedochází k úbytku příležitostí, pouze k jejich přesunu a ke vzniku nových
8. Příležitosti jsou vždy a všude, je pouze potřeba je identifikovat a zvolit správnou dobu pro jejich realizaci
9. Důvěra je základním kamenem jakékoliv úspěšné činnosti, velmi těžce se získává a velmi snadno ztrácí. S lidmi, kteří důvěru promrhali, je nutno se ihned rozloučit
10. Šťěstí a spokojenost jsou pouze stavem mysli a pozitivní myšlení je k nim klíčem. ■

Děkujeme za rozhovor.

The Cheapest Electricity Is the One I Do Not Buy, but Make and Store

FENIX has remained an entirely Czech company throughout its existence, without any foreign involvement; however, it has integrated nine companies located outside the Czech Republic into its structure. According to **Cyril Svozil Jr.**, the chairman of the board of directors and a member of the second generation of this family business from Jeseník, these companies, similar to other communities, embody and manifest the principles upon which they were established.

■ **A year ago, you assumed leadership of a company that has been in the heating systems industry for over thirty years. Do you think the business environment is supportive of innovative companies?**

The business environment undoubtedly encourages innovation. However, excessive bureaucracy and the cumbersome state apparatus stifle entrepreneurship, not just in innovative sectors. Recently, I was amazed to hear Elon Musk, who is set to lead an initiative in the new US administration humorously named DOGE (The Department of Government Efficiency) describe the US bureaucracy. I can only imagine what he would say about the EU, which is notorious for its excessive and pointless administration. He might describe it as “banal bureaucratic evil” and choose to steer clear of Europe altogether.

■ **What certainly does not favour companies is the price of energy. Could the FENIX energy concept be the solution?**

Honestly, I worry that for those who do not want to relocate, the best remaining option is achieving maximum self-sufficiency. We began exploring the idea of a modern building featuring a high-

quality cover, electric radiant heating, photovoltaic systems, battery storage, and dynamic spot electricity trading. Years ago, we anticipated that high electricity prices and potential grid outages were likely. Today, we have a manufacturing plant and office buildings operating under this model, which we call the Fenix Energy Concept. This setup not only provides a high level of self-sufficiency during the summer months but also significantly reduces energy costs, with a payback period of 5–7 years.

■ **The solar boom is now shifting to the rooftops of industrial buildings. How can industrial battery storage be beneficial?**

Preventing grid outages, levelling out peak demand, and participating in electricity spot market trading are just a few of the capabilities of our systems. Essentially, the cheapest kilowatt-hour is the one I do not buy. It is also true that if I can charge a large battery storage for free from the sun (or at the cheapest overnight rates), cover my consumption or at least most of it during the day, and then sell some more during the evening peak, then I go from being a mere customer and in a way a vassal to a so-called prosumer who is an active part of the system.

■ **Integrating battery storage into the energy system can also mean more stable and efficient use of renewable energy sources. Do your clients perceive it this way?**

No doubt. We are now going to see a big boom in large battery storage systems that will be designed for this very purpose, the so-called SVP (power balance services). That is, to stabilise the grid. The battery storage operator will wait for an instruction from CEPS for the participants to supply the grid or, on the contrary, to withdraw from it according to the current state of the grid. It can be assumed that due to the massive increase in renewable energy sources, the use of these stabilisation batteries will increase dramatically. We are building ourselves another large BESS (1MW/2.4MWh) on site, which will be commissioned in January 2025 and will provide this type of service to CEPS. We are observing a strong market demand.

■ **What is your corporate philosophy based on and how do you promote it?**

Dad wrote the corporate ten commandments when he was the founder of the Group. I think it is still valid and there is no need to change it in any way.

1. The aim is to build a strong company but composed of small and clear autonomous units always dealing only with their own “core business”. This is the only way to ensure a highly motivated workforce and the necessary flexibility even in a relatively large organisation

2. The customer is the real boss in the company, he must feel that way from the first contact
3. Sustained growth is real and necessary, the conditions include an innovative and welcoming social climate, motivated and educated people, and a free and undistorted market
4. The phrase “enough is enough” signals an impending decline in the future
5. Work must be organised to the maximum extent possible so that people are not just parts; priority is given to building coherent agendas and processes with clear responsibility and ownership for a specific outcome
6. The number of vertical management levels in the organisation should be kept to a minimum and subject to regular review – this is the key to maintaining flexibility and high motivation
7. Market development does not lead to a loss of opportunities, only to a shift and the emergence of new ones.
8. Opportunities are always and everywhere, you just need to identify them and choose the right time to realise them
9. Trust is the foundation of any successful endeavour; it is hard to earn and easy to lose. It is essential to quickly sever ties with those who have wasted trust.
10. Happiness and contentment are just a state of mind and positive thinking is the key to them. ■

Thank you for the interview.

Foxconn se snaží být spolehlivým partnerem, odpovědným zaměstnavatelem a dobrým sousedem

Společnost je největším světovým výrobcem elektroniky a je také předním poskytovatelem technologických řešení. Neustále využívá své odborné znalosti v oblasti softwaru a hardwaru k integraci svých jedinečných výrobních systémů s nově vznikajícími technologiemi. Rozhovor nám poskytl **Nicky Monaghan**, viceprezident a výkonný ředitel jedné ze dvou pardubických divizí společnosti Foxconn Česká republika.

FOXCONN

Autor rozhovoru: Radka Svobodová, manažerka Compliance, PR a komunikace Foxconn Česká republika

Foto: Archiv společnosti Foxconn Česká republika

Naše kantýna je již tři roky nejlepší kantýnou v Pardubickém kraji a vloni byla zvolena nejlepší kantýnou v ČR poskytující více než 1000 porcí denně. Letos se stala národním vítězem v kategorii Inovativní a udržitelný přístup. Foxconn si také udržuje silnou ekonomickou pozici mezi první trojkou největších českých exportérů a je 7. nejvýznamnější firmou v rámci CZECH TOP 100.

V roce 2022 jsme získali speciální ocenění Společensky odpovědná firma roku za náš program dobrovolnictví. Již podruhé jsme také

3. nejžádanější zaměstnavatel regionu mezi studenty. Naše projekty Dobrovolnictví, Trainee program a X-Day vyhrály v globální konkurenci tři ocenění Hon Hai Foxconn Sustainability Awards.

Všechna tato ocenění nám potvrzují, že jdeme správnou cestou. Tři po sobě jdoucí platinové medaile z RBA (Responsible Business Alliance) auditů jen podtrhují náš dlouhodobý závazek být společensky odpovědným zaměstnavatelem a spolehlivým obchodním partnerem. ■

Děkujeme za rozhovor.

Foxconn Seeks To Be a Trustworthy Partner, Responsible Employer, and Good Neighbour

As the largest electronics manufacturer globally, the company is also a top provider of technology solutions. It consistently uses its software and hardware expertise to blend its distinctive manufacturing systems with new technologies. **Nicky Monaghan**, Vice President and Executive Director of one of the two Pardubice business groups at Foxconn Czech Republic, provided the interview.

■ What key milestones would you highlight in your company's history?

Established in Taiwan 50 years ago, Hon Hai Technology Group (Foxconn) has become the world's largest electronics manufacturer. It has grown its portfolio of products and services in four core product pillars: Consumer Electronics, Enterprise Products, Computing Products, and Components.

Since 2000, Foxconn Czech Republic has built a strong reputation, working with the world's leading ICT brands to offer regional manufacturing and supply chain solutions and services across all those pillars. Our multi-cultural team includes approximately 4,500 employees.

■ Sustainability and developing citizenship are among Foxconn's priorities. How do you help the communities where you operate?

Foxconn is committed to be a reliable partner, responsible employer, and good neighbour. In the Pardubice and Kutná Hora regions, we actively support local initiatives to build strong relationships, enhance our company's image, and boost employee pride.

In last three years, we have devoted more than 27 million CZK to various cultural and sports events, schools, and volunteering. Since 2018, our own charity competition called X-Day has supported over 100 local projects, contributing over 2.5 million CZK.

■ Foxconn has a long-standing collaboration with schools. How do you support the development of technological talent?

In addition to providing money and IT equipment to our partner schools and universities, we actively engage with students through various competitions and events designed to inspire and cultivate young talent. Examples include the Foxconn Cup, FunovationCon 24, Hackathon, Young Talent Program, and Pardubice Supernova, all of which challenge students to showcase their creativity, problem-solving skills, and expertise.

Since 2014, our Trainee Program has been providing an invaluable opportunity for young professionals, even those with no prior work experience, to gain practical knowledge and grow within a dynamic and innovative environment. Many participants have successfully advanced their careers at Foxconn, progressing to senior or leadership roles.

■ Your company has been recognized with lots of awards. Can you tell us about them?

Our commitment to be a good employer and a supportive neighbour has earned us numerous prestigious awards, which we deeply value as both feedback and benchmark.

In 2024, Foxconn was recognized as the Best Employer in Pardubice Region for the 10th time and ranked 4th Best Employer in the CR. In 2022, we were named 2nd Best Employer of the Decade in the CR, reflecting our consistent excellence from 2013 to 2022.

For three years our canteen has been the Best in Pardubice Region and last year it earned the title of Best Canteen in the CR for serving more than 1,000 meals. This year it has been the National Winner in the category of Innovative and Sustainable Approach. Foxconn also holds a strong economic position among TOP 3 Largest Czech Exporters and ranks 7th in the CZECH TOP 100.

In 2022, we received the CSR Company of the Year award for our volunteering efforts. We have won the 3rd Most Admired Employer among Students in Pardubice Region twice. Our Volunteering, Trainee Program and X-Day won Hon Hai Foxconn Sustainability Awards.

All these recognitions affirm that we are on the right path. Our three consecutive platinum medals from RBA (Responsible Business Alliance) Audits underline our long-term commitment to be a socially responsible employer and a reliable business partner. ■

Thank you for the interview.

■ Jaká je historie Vaší firmy?

Společnost Hon Hai Technology Group (Foxconn) byla založena před 50 lety a za tu dobu se stala největším výrobcem elektroniky na světě. Své portfolio produktů a služeb neustále rozšiřuje ve čtyřech základních produktových pilířích: spotřební elektronika, podnikové produkty, počítačové produkty a komponenty.

Od roku 2000 si Foxconn Česká republika vybudoval silnou reputaci díky spolupráci s předními světovými značkami v oblasti ICT a nabízí regionální řešení a služby pro výrobu a dodavatelský řetězec napříč všemi čtyřmi pilíři. Náš multikulturní tým čítá asi 4500 zaměstnanců.

■ Udržitelnost a rozvoj komunity patří mezi priority společnosti Foxconn. Jak pomáháte komunitám v místech, ve kterých vaše společnost působí?

Foxconn se snaží být nejen spolehlivým partnerem, ale také odpovědným zaměstnavatelem a dobrým sousedem. Na Pardubicku a Kutnohorsku aktivně podporujeme různé místní iniciativy, čímž budujeme pevné vztahy a zároveň posilujeme dobré jméno naší společnosti a hrdost našich zaměstnanců.

V posledních třech letech jsme vynaložili více než 27 milionů korun na různé kulturní a sportovní akce, školy a program dobrovolnictví. Od roku 2018 naše charitativní soutěž X-Day podpořila přes 100 místních projektů částkou vyšší než 2,5 milionu korun.

■ Foxconn dlouhodobě spolupracuje se školami. Jak přispíváte k rozvoji technologických talentů?

Kromě finanční a materiální pomoci našim partnerským školám a univerzitám se aktivně zapojujeme do různých soutěží a akcí, které inspirují a kultivují mladé talenty. Jmenujme třeba Foxconn Cup, FunovationCon 24, Hackathon, Mladý talent Pardubického kraje a Pardubická Supernova, to všechno jsou výzvy pro studenty, aby předvedli svou kreativitu, dovednosti při řešení problémů a znalosti.

Od roku 2014 náš Trainee program dává neocenitelnou příležitost mladým absolventům škol i bez předchozích pracovních zkušeností získat praktické znalosti i růst v dynamickém a inovativním prostředí. Mnoho účastníků tak úspěšně nastartovalo svou kariéru ve Foxconnu a postoupilo do seniorních nebo vedoucích pozic.

■ Vaše společnost získala mnohá ocenění. Můžete nám je přiblížit?

Naše odhodlání být dobrým zaměstnavatelem a sousedem nám přineslo nespočet prestižních ocenění, kterých si hluboce vážíme jako cenné zpětné vazby a benchmarku.

V roce 2024 byl Foxconn již podesáté vyhlášen nejlepším zaměstnavatelem v Pardubickém kraji a 4. nejlepším zaměstnavatelem v ČR. V roce 2022 jsme získali titul 2. nejlepší zaměstnavatel desetiletí v ČR, který tak odráží naši stabilní pozici od roku 2013 do roku 2022.

Jsem zastáncem prevence ve zdravotnictví

Na téma, kam kráčí české zdravotnictví a jak důležitá je prevence, jsme rozmlouvali s **doc. MUDr. Michalem Pohankou, Ph.D.**, který působí jako přednosta Kliniky tělovýchovného lékařství a rehabilitace Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně.

Text: redakce

Foto: Lucie Cápková

■ **Veřejnému zdravotnictví se věnujete celý profesní život. Jak se díváte, z pohledu financování zdravotnictví, na roli privátní zdravotní péče v tomto systému?**

Tak to je zajímavá otázka. Vzhledem k tomu, že ve zdravotnictví působím již více než 30 let, tak vidím, že se v poslední době posouvá kupředu. Domnívám se, že systém privátní zdravotní péče hraje důležitou roli. Je potřeba, abychom měli vyvážený poměr mezi privátní zdravotní péčí a systémem veřejného zdravotnictví, neboť privátní péče může řadu věcí posunout dopředu a může nabídnout kvalitnější služby.

Ten, kdo sleduje vývoj v medicíně, ví, že existuje oblast zdravotní péče, která je zisková, je profitabilní, a pak je řada oblastí péče, které nejsou profitabilní, možná jsou až ztrátové. Pacienti mají k dispozici poměrně široce dostupnou strukturu zdravotních služeb a je prostě velkou chybou, pokud by některý druh péče kvůli tomu, že

momentálně není profitabilní nebo bonusový, nebyl zdravotními pojišťovnami nebo systémem hrazen.

■ **Profesně působíte v Brně a přednášíte na Masarykově univerzitě. Jaké výzvy jsou před systémem brněnské zdravotní péče?**

Brněnské zdravotnictví je zajímavou oblastí. Je součástí Jihomoravského kraje a řada specializované péče se odehrává právě ve městě Brně a v něm se také koncentruje.

Je nezbytné, aby zdravotní péče pro brněnské a mimobrněnské pacienty byla dostupná, a to vyžaduje, aby se udržela rovnováha mezi poskytovateli. Myslím si, že i pro brněnské zdravotnictví bude velkou výzvou to, co platí i celorepublikově, že je nedostatek zdravotnického personálu, zejména sester a lékařů v některých odbornostech. Domnívám se, že tento trend bude nadále pokračovat, a bude potřeba se na něj připravit a hledat řešení, jak jej zvrátit.

■ **Vášim oborem je tělovýchovné lékařství a rehabilitace. Jaká je zdravotní kondice dnešní populace a co mohou dělat firmy v rámci preventivní péče o své zaměstnance?**

Bohužel musím říct, že zdravotní kondice obyvatelstva má obecně negativní trend, zhoršuje se, a co je alarmující, tato tendence se týká zejména mladistvých a dětí.

Na tomto místě je potřeba zmínit hlavně epidemii obezity, cukrovky a dalších kardiovaskulárních onemocnění, a to všechno má jednoho společného jmenovatele, inaktivitu. Máme se čím dál lépe, inklinujeme k většímu pohodlí, a tím pádem se nám zhoršuje kondice a otevíráme dveře různým civilizačním chorobám. Zde vidím jako důležitou zejména roli plátců, zdravotních pojišťoven, aby motivovali, možná až nutili své klienty k nějaké formě pohybové

aktivity. Je nutné důsledně informovat a působit propagačně v tom smyslu, že celá řada chorob se dá pohybem zlepšit a celá řada chorob se díky pohybu nemusí vůbec projevit.

Samozřejmě zaměstnavatelé, pokud chtějí, aby jejich zaměstnanci zůstávali co nejméně na nemocenské, měli by je motivovat nabídkou částečně hrazené pohybové, případně rehabilitační aktivity. Je to profit pro obě strany, neboť zaměstnavatel získá zaměstnance, který je zdravý, minimálně nemocný a optimisticky naladěný. V momentě, kdy budeme mít dostatek pohybové aktivity, zavíráme bránu celé řadě civilizačních chorob. Myslím si, že tady je velká chyba i u odborné lékařské veřejnosti, neboť řada pacientů není dostatečně informována. ■

Děkujeme za rozhovor.

I Support the Emphasis on Preventive Measures in Healthcare

We discussed the future direction of Czech healthcare and the significance of prevention with Associate Professor **Michal Pohanka, M.D., Ph.D.**, who is the head of the Department of Sports Medicine and Rehabilitation at St. Anne's University Hospital in Brno.

■ **Having spent your entire career in public healthcare, what is your perspective on the role of private healthcare in the context of healthcare financing within this system?**

That is a thought-provoking question. With over 30 years of experience in healthcare, I have noticed recent advancements in the field. I think the private healthcare system holds significant importance. It is crucial to maintain a balance between private and public healthcare systems, as private care can drive progress in various areas and provide superior services.

Those who keep up with medical advancements are aware that some parts of healthcare are profitable, while many others are not, and may even operate at a loss. Patients benefit from a broadly accessible range of health services, and it would be a major error for any type of care to be excluded from coverage by health insurance companies or the system simply because it is not currently profitable or incentivized.

■ **You have a professional career in Brno and teach at Masaryk University. What are the challenges confronting the healthcare system in Brno?**

The healthcare system in Brno presents an intriguing subject. As part of the South Moravian Region, Brno serves as a hub for much of the specialised medical care. It is crucial to ensure that healthcare services remain accessible not only to Brno residents but also to those from surrounding areas, which involves maintaining a balance among healthcare providers. A significant challenge facing Brno's healthcare, similar to the situation across the country, is the shortage of healthcare workers, especially nurses and doctors

in certain specialties. I think this trend will continue, and it will be necessary to prepare for it and seek solutions to reverse it.

■ **You specialise in sports medicine and rehabilitation. How would you describe the health status of the current population, and what steps can businesses take to encourage preventive healthcare for their employees?**

Regrettably, I must point out that the overall health status of the population is on a downward trend, and it is particularly concerning that this decline is most evident among teenagers and children.

At this point, it is important to mention the epidemic of obesity, diabetes, and other cardiovascular diseases, all of which have one common denominator: inactivity. As we enjoy better living standards, we tend to prioritise convenience, which diminishes our fitness levels and paves the way for various lifestyle-related illnesses. In this context, health insurance companies and other payers play a vital role in encouraging, or even requiring, their clients to participate in physical activities. It is important to consistently educate people about how exercise can alleviate many health issues and prevent others altogether. Employers also have a role to play in promoting health by offering partially funded physical or rehabilitation programmes to reduce employee sick leave. This approach is advantageous for both sides, as it results in a workforce that is healthier, less prone to illness, and more positive. By ensuring sufficient physical activity, we can prevent many lifestyle diseases. Furthermore, there is a notable gap in the medical field, as numerous patients are not adequately educated about these benefits. ■

Thank you for the interview

Věříme, že kvalitní zdravotnická péče je založena na kombinaci odbornosti, inovace a lidského přístupu

■ **Nedávno jste převzala ocenění za 1. místo v soutěži NEJLEPŠÍ NEMOCNICE ROKU v kategorii specializovaná centra pro kardiologickou ambulanci i lůžkové oddělení Centra kardiiovaskulární péče v Brně. Co to pro Vás znamená?**

Toto ocenění je pro nás velkou odměnou, ale zároveň i závazkem. Závazkem, abychom v našem úsilí pokračovali a udrželi kvalitu péče, kterou poskytujeme. Klíčovou oblastí našeho zaměření je arytmologie se specializací na léčbu fibrilace síní. Věříme, že kvalitní zdravotnická péče je založena na kombinaci odbornosti, inovace a lidského přístupu, který je pro nás nejdůležitější. Je prioritou nejen našeho odborného týmu lékařů, ale i všech ostatních pracovníků našeho týmu včetně nelékařských profesí, bez nichž by poskytování naší komplexní péče bylo nemyslitelné. Psychická pohoda pacientů je polovinou úspěchu na cestě k uzdravení.

■ **S čím k Vám pacienti nejčastěji přicházejí?**

Pacienti se k nám většinou dostanou na základě symptomů, které vnímají jako např. bušení či přeskokování srdce nebo náhlé ztráty vědomí. Díky tomu, že máme i vlastní telemedicínské centrum (MDT – Mezinárodní centrum pro telemedicínu), jsme schopni pacienta, ještě před tím, než k nám fyzicky přijde, odborně vyšetřit z pohodlí domova. Na základě popsanych obtíží mu domů zašleme EKG přístroj, který nám pomůže s diagnostikou arytmiie, kterou pacient trpí. Pacient tedy přichází do ambulance ve chvíli, kdy již známe diagnózu. Lékař tak může rovnou rozhodnout o léčbě a naplánovat zákrok. Pacient tímto procesem ušetří až 3 osobní návštěvy.

■ **Vaše pracoviště je vybaveno nejmodernějšími diagnostickými a terapeutickými technologiemi pro léčbu srdečních arytmí. Kam to kardiologii posunulo?**

Díky novým ablačním technologiím se nám podařilo zkrátit délku hospitalizace a zefektivnit její výsledek. Katetrizační ablace v dnešní době vyžaduje pouze dvoudenní hospitalizaci a celková doba pracovní neschopnosti je při nekomplikovaném průběhu po ablací průměrně 5 dnů. Arytmologie jde mílovými kroky vpřed a nás to tak neustále nutí k inovacím, ale to by nebylo možné, kdybychom nefungovali jako jeden organismus. I když umíme pracovat rychle a efektivně, snažíme se neustále pacienty motivovat k zamýšlení nad tím, jak pečovat o své zdraví i po provedené katetrizační ablací. Velká část pacientů trpí obezitou, a tak se jim náš tým snaží pomoci i v oblasti nutriční terapie. Při léčbě obezity je už mýtus, že pacient musí omezit jídlo, naopak většina pacientů jí málo a jsou překvapeni, že naopak po návštěvě ambulance najednou nejsou schopni naplánovanou jídelničku ujíst. U nadměrné obezity jsme si schopni pomoci i farmakologicky novými moderními léky, takže výsledky jsou vidět během několika měsíců. Dělá nám radost, když pacient během

6 měsíců zhubne někdy i 15 kg a zlepší se kromě jeho kvality života i prognóza dalšího vývoje kardiiovaskulárních onemocnění.

■ **Kardiologie ale není jediný obor, kterému se věnujete...**

Není, ale k těm ostatním oborům, jako je třeba fyzioterapie či robotická neurorehabilitace, nás dovedla právě léčba fibrilace síní. Tím, že jsme začali spolupracovat s neurovaskulárními centry v rámci léčby a odhalování asymptomatické fibrilace síní, jsme narazili na obrovský nedostatek následné péče o pacienty po cévní mozkové příhodě. Tito pacienti dostanou rychle akutní pomoc, ale následně po propuštění vzniká obrovský problém, jak má rodina o pacienty dál pečovat a kam se obrátit. Ambulantní systém péče o tyto pacienty nefunguje a není ani správně financován. Obrovská psychická i fyzická zátěž péče o tyto pacienty je přenesena na rodinu, která se někdy ocitá na okraji ekonomické pastí. Jednotlivé osudy, mnohdy velmi mladých lidí, nás vedly k otevření ambulantní neurorehabilitace. Jedná se o naprosto ojedinělý a unikátní koncept v České republice, který nabízí komplexní péči o pacienty se získaným poškozením centrálního nervového systému, jako je cévní mozková příhoda, kraniotraumata, a také péči o pacienty s amyotrofickou laterální sklerózou tzv. ALS, roztroušenou sklerózou, Parkinsonovou chorobou, nádory mozku aj. Tito klienti potřebují široké spektrum terapií – nejen fyzioterapii, ale i ergoterapii, logopedii, psychoterapii, nutriční terapii, robotickou terapii, včetně nejnovějších metod, jako je tDCS, biofeedback či telerehabilitaci. To vše máme teď pod hlavičkou NEURON CENTRA na jednom místě, pod jednou střechou, v prostorách brněnského CAMPUSU.

■ **Jak nejčastěji probíhá den pacienta v takovém centru?**

Každému klientovi nabízíme individuální terapeutický plán, který zahrnuje různé druhy terapie (např. hodina fyzioterapie, hodina ergoterapie a robotické terapie + psychoterapie či logopedie dle stanoveného terapeutického cíle.) Klienti u nás tráví min. 2–5 hodin denně. V průběhu terapií dbáme i na tolik potřebný odpočinek, který je vždy přizpůsoben potřebám každého klienta. Rodina si tak v průběhu terapie může např. vyřídit potřebné záležitosti na úřadech či v práci anebo si jen tak najít chvíli pro sebe a načerpat tolik potřebnou energii. Je pro nás důležitá nejen kvalita života našich klientů, ale i jejich rodinných příslušníků. Ale přestože máme k dispozici ty nejlepší terapie a technologie, na konci je vždy lidský příběh a člověk, který potřebuje pomoc. Uvédomit si, že pacient není jen diagnóza, ale je zapotřebí k němu přistupovat jako k celku s jeho jednotlivými starostmi, je v péči to nejdůležitější. Bohužel v dnešní moderní medicíně a nedostatku zdravotnických pracovníků mnohdy tato potřeba úplně zaniká, protože na ni není čas. ■

Děkujeme za rozhovor.

Centrum kardiiovaskulární péče v Brně se specializuje na vyšetření, léčbu a trvalé odstranění arytmí a patří mezi špičkové pracoviště využívající moderní a digitální technologie. O tom, co centrum klientům nabízí, jsme si povídali s jeho výkonnou ředitelkou **Mgr. Veronikou Bulkovou, Ph.D.**, která se věnuje i pedagogické a výzkumné činnosti.

Centrum rehabilitační a sportovní péče - Redcord® patentované závěsné zařízení, které je v centru využíváno hlavně v rámci individuálních fyzioterapií. Rehabilitation and Sports Care Centre – Redcord® patented suspension device, which is mainly used in the centre for individual physiotherapy sessions.

We Believe That Excellent Healthcare Is Based on Blending Professional Expertise, Innovative Practices, and a Compassionate Approach

The Cardiovascular Care Centre in Brno focuses on diagnosing, treating, and permanently resolving arrhythmias and ranks among the leading facilities employing modern and digital technologies. We talked with the Centre's executive director, **Mgr. Veronika Bulková, Ph.D.**, about the services offered to clients. She is also engaged in educational and research activities.

■ **You were recently awarded 1st place in the BEST HOSPITAL OF THE YEAR competition for specialised centres, recognising both the cardiology outpatient clinic and the inpatient department of the Cardiovascular Care Centre in Brno. What significance does this hold for you?**

This award is a major recognition for us, but it also carries a responsibility. It requires us to continue our efforts and uphold the quality of care we deliver. Our primary focus is on arrhythmology, specifically in treating atrial fibrillation. We believe that excellent healthcare is founded on a mix of expertise, innovation, and a compassionate approach, which we consider most crucial.

This priority is embraced not only by our medical specialists but also by all other members of our team, including non-medical professionals, without whom providing our comprehensive care would be unimaginable. The mental health of patients is a critical part of the healing.

■ **What are the most common reasons patients visit you?**

Patients often come to us because of symptoms like heart palpitations, irregular heartbeats, or sudden fainting. With the help of our telemedicine centre, MDT – International Telemedicine Centre, we can perform a professional evaluation while the patient is still at home, before they actually visit us. Based on the

symptoms they report, we send them an ECG device to use at home, which assists us in diagnosing any arrhythmias. Thus, when the patient arrives at the clinic, we already have a diagnosis. This enables the doctor to promptly determine a treatment plan and arrange any necessary procedures. This approach can save the patient up to three in-person appointments.

■ **Your facility is equipped with cutting-edge diagnostic and therapeutic technology for treating heart arrhythmias. In what ways has this advanced the field of cardiology?**

With the advent of new ablation technologies, we have been able to reduce hospital stay durations and enhance patient outcomes. Today, catheter ablation typically involves just a two-day hospital stay and the total duration of sick leave, in the case of an uncomplicated course after ablation, is on average five days. The field of arrhythmology is progressing swiftly, continually driving us to innovate, but such advancements are only achievable through our teamwork. Although we can work swiftly and effectively, we consistently aim to encourage patients to consider how to maintain their health following catheter ablation. Many of our patients struggle with obesity, and our team is dedicated to helping them with nutritional therapy. The outdated belief that obesity treatment requires restricting food is no longer valid; in fact, most patients consume too little and are surprised when they find themselves unable to finish the meal plans we recommend after their visits. For those with severe obesity, we can also employ modern medications, leading to noticeable improvements in just a few months. It brings us great satisfaction to witness patients losing up to 15 kg over six months, which not only boosts their quality of life but also enhances the outlook for their future cardiovascular health.

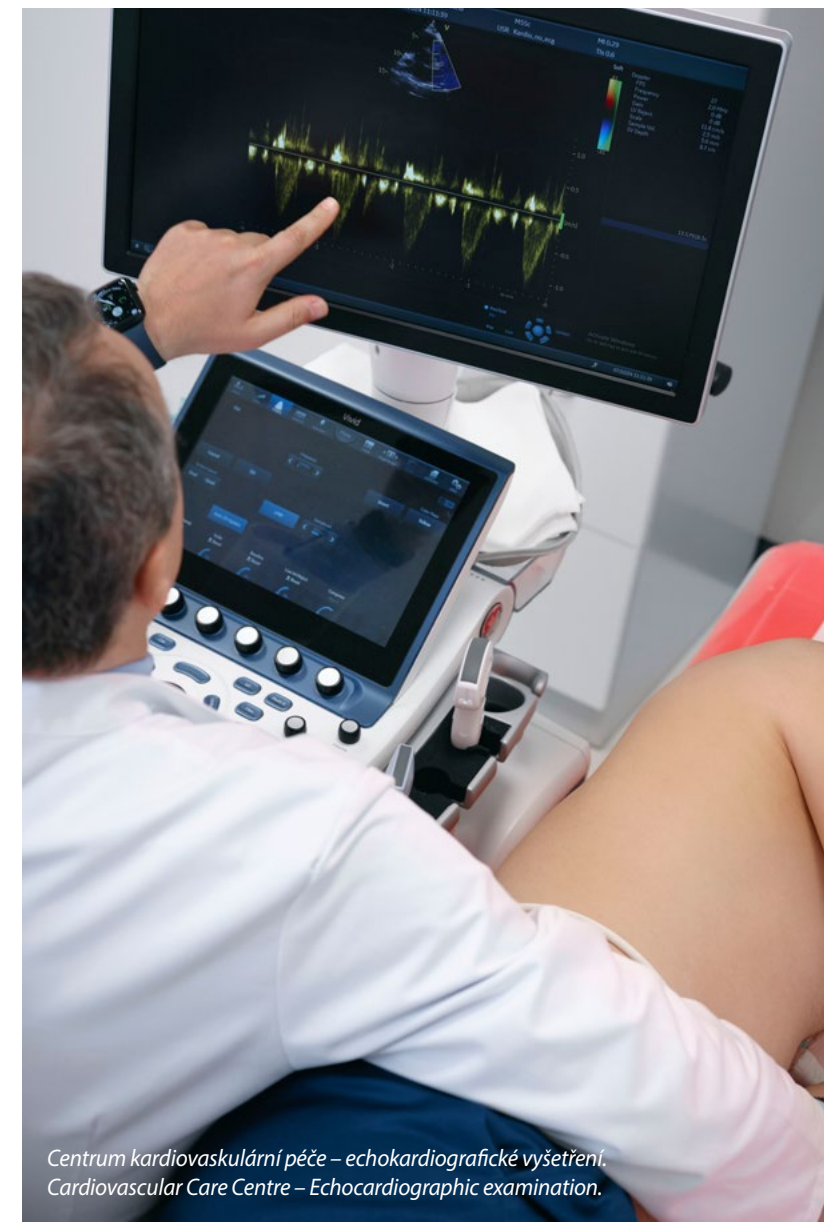
■ **Cardiology is not the only area you are involved in...**

No, that is not the case. Our work in treating atrial fibrillation actually guided us into other areas, like physiotherapy and robotic neurorehabilitation. When we began collaborating with neurovascular centres to treat and detect asymptomatic atrial fibrillation, we discovered a significant gap in the follow-up care for stroke patients. While these patients receive prompt acute treatment, after discharge, families face major challenges in continuing care and knowing where to seek assistance. The outpatient care system for these patients is ineffective and underfunded. The heavy psychological and physical responsibility of caring for these individuals falls on families, who sometimes find themselves on the verge of financial hardship. The personal stories, often involving very young individuals, motivated us to establish an outpatient neurorehabilitation facility. This facility is a completely unique concept in the Czech Republic, providing comprehensive care for patients with acquired central nervous system injuries, such as strokes and craniotomas, as well as support for those with conditions like amyotrophic lateral sclerosis ALSALS, multiple sclerosis, Parkinson's disease, brain tumours, and more. These clients need a broad spectrum of therapies, including not only physiotherapy but also occupational therapy, speech therapy, psychotherapy, nutritional therapy, and robotic therapy, along with cutting-edge methods like tDCS, biofeedback, and telerehabilitation. We now offer all these services under the NEURON CENTRE name at a single location, all under one roof, on the Brno CAMPUS premises.

■ **What is a typical day like for a patient at this centre?**

We provide each client with a customised therapeutic plan that includes a variety of treatments, such as an hour of physiotherapy, an hour of occupational therapy, robotic therapy, and additional psychotherapy or speech therapy based on the set therapeutic goals. Clients typically spend between 2 to 5 hours with us daily. We also incorporate essential rest periods into the therapy sessions, tailored to meet each client's specific needs. This approach allows family members to handle necessary tasks at work or other places, or simply take time to relax and rejuvenate. We focus on improving the quality of life for both our clients and their families. Even with access to top-notch therapies and technologies, our emphasis remains on the human aspect and the individual who requires assistance. Understanding that a patient is more than just a diagnosis and addressing them as a whole with unique concerns is crucial in care. Unfortunately, due to time constraints in modern medicine and a shortage of healthcare professionals, this need is often neglected. ■

Thank you for the interview.

Centrum kardiovaskulární péče – echokardiografické vyšetření. Cardiovascular Care Centre – Echocardiographic examination.

Jak mohou zaměstnavatelé efektivněji investovat do zlepšení zdravotního stavu zaměstnanců?

What Strategies Can Employers Use To Invest More Efficiently in Enhancing the Health of Their Employees?

„Nejdůležitější věcí, na kterou by se měli zaměstnavatelé soustředit, je posílení prevence a na míru šité pracovní-lékařské služby.“

Ing. Tomáš Prouza, MBA

prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky

President of the Czech Trade and Tourism Association

Zaměstnavatelé si musí především uvědomit, že už nikdy nebude lidí dostatek. Demografická křivka je neúprosná, politicky nebude nikdy přijatelné Česko otevřít masivní pracovní migraci a v řadě sektorů nejde lidskou práci nahradit automatizací. Jediné, co nám tedy zbývá, je více se starat o zdraví našich zaměstnanců a nebát se jim říkat i nepopulární věci, protože Češi žijí velmi nezdravý život, ať už jde o složení stravy, vysokou konzumaci alkoholu, či nedostatek pohybu.

Nejdůležitější věcí, na kterou by se měli zaměstnavatelé soustředit, je posílení prevence a na míru šité pracovní-lékařské služby. V minulosti byla prevence zejména pro tzv. nerizikové pracovníky pouhou formalitou. Vstupní i průběžné pracovní-lékařské prohlídky se smrkly na orazítování příslušného formuláře a zaplacení poplatku. Přínos pro zdraví zaměstnanců nulový, zbytečných nákladů i administrativy víc než dost.

Díky rozumnému přístupu ministra zdravotnictví Válka se to ale mění – a pokud projde novela, která je nyní v Poslanecké sněmovně, zbavíme se těchto otravných formalit a místo toho budeme mít prostor nabídnout na míru šité programy péče o zaměstnance. Tyto programy, tvořené ve spolupráci s poskytovateli pracovní-lékařských služeb a praktickými lékaři, budou cílit na rizika u každého zaměstnavatele a vrátí pojmu prevence smysl.

Zároveň se od příštího roku otevře větší prostor pro zdravotní zaměstnanecké benefity. Jako Hospodářské komoře se nám po roce bojů podařilo prosadit vyšší daňový limit pro benefity, jako jsou preventivní prohlídky, očkování, telemedicina nebo příspěvky na zdravotní pomůcky. O tyto benefity je mezi zaměstnanci čím dál větší zájem – a zaměstnavatelé budou rádi investovat do zdraví svých zaměstnanců, protože to pomáhá oběma stranám.

First of all, employers must realize that they will no longer have enough employees. The demographic curve is inexorable, it will never be politically acceptable to open Czechia to massive labor migration, and in many sectors human labor cannot be replaced by automation. The only reasonable thing to do is taking care about the health of our employees and not be afraid to say unpopular things to them, because Czechs live very unhealthy lives, whether it is the composition of their diet, high alcohol consumption or lack of exercise.

The most important thing that employers should focus on is strengthening prevention and tailoring occupational health services. In the past, prevention was a mere formality, especially for so-called 'risk-free' workers. Initial and ongoing occupational health checks have been reduced to stamping the form and paying a fee. There was no benefit for the health of employees, but there was more than enough unnecessary costs and bureaucracy.

However, thanks to the sensible approach of Health Minister Válek, this is changing - and if the amendment now before the Parliament passes, we will be rid of these annoying formalities and instead have the space to offer tailor-made employee health care programs. These programs, designed in collaboration with occupational health providers and general practitioners, will target the risks of each employer and bring meaning back to the concept of prevention.

At the same time, from next year there will be more scope for employee health benefits. As a Chamber of Commerce, after a year of heavy fighting, we were able to push for a higher tax cap on health benefits such as preventive check-ups, vaccinations, telemedicine and co-financing of medical devices. These benefits are increasingly in demand among employees - and employers will be happy to invest in their employees' health because it helps both sides.

Jaké příležitosti nabízí umělá inteligence v současné a budoucí medicíně?

What Possibilities Does AI Present for Medicine Now and in the Future?

„AI může připravovat lékařské zprávy, třídit zdravotnickou dokumentaci a uvolňovat čas odborníkům pro přímou práci s pacientem.“

doc. MUDr. Ondřej Volný, Ph.D., FESO

předseda České společnosti pro umělou inteligenci a inovativní digitální technologie v medicíně ČLS JEP

President of the Czech Society for Artificial Intelligence and Innovative Digital Technologies in Medicine, The Czech Medical Association of Jan Evangelista Purkyně

Umělá inteligence (AI) představuje pro zdravotnictví mimořádnou příležitost ke zlepšení diagnostiky, léčby a celkové efektivity zdravotní péče. V současnosti již AI pomáhá v mnoha oborech, zejména v neurologii, radiologii, kardiologii a dalších oborech založených na obrazové dokumentaci a analýze signálů.

Nejvýraznější potenciál spatřuji v několika klíčových oblastech. Za prvé, AI nástroje dokáží významně urychlit diagnostické procesy. Například v neurologii pomáhají při vyhodnocování elektroencefalografických záznamů, magnetických rezonancí nebo CT snímků. Dokáží velmi přesně identifikovat patologické změny, ať už jde o cévní mozkové příhody, nádorová onemocnění, nebo neurodegenerativní onemocnění.

Druhou významnou oblastí je administrativa a efektivita práce zdravotníků. AI může připravovat lékařské zprávy, třídit zdravotnickou dokumentaci a uvolňovat čas odborníkům pro přímou práci s pacientem.

Do budoucna vidím obrovský potenciál v prevenci civilizačních onemocnění. Díky propojení nositelných zařízení a AI budeme moci včasně detekovat rizikové faktory a předcházet vzniku vážných onemocnění, jako je např. diabetes druhého typu.

Klíčem k úspěchu je přitom racionální a regulovaný přístup – AI musí být vždy nástrojem lékaře, nikoliv jeho náhradou.

Mladá generace již přijímá digitální řešení přirozeně, a proto můžeme očekávat postupnou transformaci zdravotnictví směrem k chytřejším, propojenějším a efektivnějším systémům. Přesto považuji za velmi důležité systematicky pracovat na zvyšování digitální zdravotní gramotnosti jak mezi zdravotníky, tak mezi pacienty. Jen tak můžeme plně využít potenciálu AI ve prospěch lidského zdraví.

Artificial Intelligence (AI) offers a remarkable chance for healthcare to enhance diagnosis, treatment, and overall efficiency. Currently, AI is making significant contributions in various areas, particularly in neurology, radiology, cardiology, and other fields that rely on image documentation and signal analysis.

I believe the greatest potential lies in several crucial areas. Firstly, AI tools can greatly accelerate diagnostic procedures. For instance, in neurology, they assist in analysing electroencephalographic recordings, MRIs, or CT scans, precisely identifying pathological changes such as strokes, cancers, or neurodegenerative diseases.

The second key area is the paperwork and efficiency of healthcare professionals. AI can generate medical reports, organise medical records, and allow professionals more time to interact directly with patients.

Looking ahead, I envision tremendous potential in preventing lifestyle-related diseases. Through the integration of wearable devices and AI, we will be able to detect risk factors early and prevent the development of serious conditions such as type 2 diabetes.

The key to success is a rational and regulated approach – AI must always be a tool for the doctor, not a replacement.

The younger generation is already naturally adopting digital solutions, which suggests a gradual shift in healthcare towards smarter, more connected, and efficient systems. However, it is crucial to systematically enhance digital health literacy among both healthcare professionals and patients. This is the only way to fully leverage AI's potential to benefit human health.

Partnerská spolupráce s Tchaj-wanem, která přináší výhody oběma stranám

Tchajpejská hospodářská a kulturní kancelář byla v Praze založena v roce 1991. Jejím hlavním posláním je podporovat rozvoj bilaterálních vztahů mezi Českou republikou a Tchaj-wanem prostřednictvím kulturní výměny, vědecké spolupráce, cestovního ruchu, obchodu a investic. Rozhovor o vzájemných vztazích jsme vedli s jejím vedoucím, panem **Liang-Ruey Ke**.

Text: redakce

Foto: Tchajpejská hospodářská a kulturní kancelář, Praha

■ Váš úřad se soustředí na spolupráci v ekonomické a kulturní sféře. Jaké jsou klíčové úspěchy vašeho působení v České republice?

Tchaj-wan a Česká republika vytvořily pevné partnerství, které dosáhlo významných úspěchů v oblastech humanitární pomoci, kulturní výměny, obchodu a investic. Klíčové aspekty tohoto partnerství zahrnují:

Obchod a investice

Obchod s elektronikou, strojním vybavením i automobilovými součástkami mezi Tchaj-wanem a Českou republikou výrazně vzrostl. Podle údajů tchajwanské celní správy se obchodní obrat mezi oběma zeměmi více než zdvojnásobil, a to z 890 milionů USD v roce 2020 na 1,85 miliardy USD během prvních devíti měsíců roku 2024. Tchaj-wan se stal důležitým zdrojem přímých zahraničních investic v České republice, zejména v oblastech špičkových technologií a informačních a komunikačních technologií. Tchajwanské firmy rozšířily svou působnost a do prosince 2023 vytvořily téměř 18 435 pracovních míst v rámci 40 projektů, jak uvádí fDi Markets.

Kulturní výměna

V roce 2023 bylo v TECO (Tchajpejská hospodářská a kulturní kancelář – Taipei Economic and Cultural Office) založeno kulturní oddělení, které podporuje výměnu v různých oblastech kultury. Od té doby Tchaj-wan spolupracuje s českými institucemi na prezentaci tchajwanského umění a kultury. Mezi tyto aktivity patří například promítání tchajwanských dokumentárních filmů na Mezinárodním filmovém festivalu Jeden svět (One World International Film Festival) a vystoupení skupiny JhenYueTang na festivalu Colours of Ostrava. Tchaj-wan byl čestným hostem Měsíce autorského čtení, kde se představilo 31 tchajwanských spisovatelů. Významný režisér Tsai Ming-liang se zúčastnil Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava a vedl také masterclass na FAMU. V letošním roce se v České republice uskuteční výstava artefaktů z Národního palácového muzea na Tchaj-wanu.

Humanitární pomoc

Obě země aktivně přispěly k humanitární pomoci Ukrajině tím, že zajistily dodávky pitné vody a energie a poskytly zdravotnické služby v oblastech poblíž ukrajinské fronty.

Cestovní ruch a cestování

Česko se stalo oblíbeným cílem pro tchajwanské turisty. Zavedení přímých letů v roce 2023 vedlo k výraznému nárůstu počtu cestujících,

přičemž počet návštěvníků z Tchaj-wanu vzrostl na začátku roku 2024 o 75 %, což ještě více upevnilo kulturní a ekonomické vztahy. Tyto úspěchy odrážejí vzájemně výhodné partnerství založené na společných hodnotách, hospodářském růstu a globální solidaritě.

■ Česká vláda schválila Národní polovodičovou strategii. Vidíte v rámci této strategie příležitosti pro spolupráci?

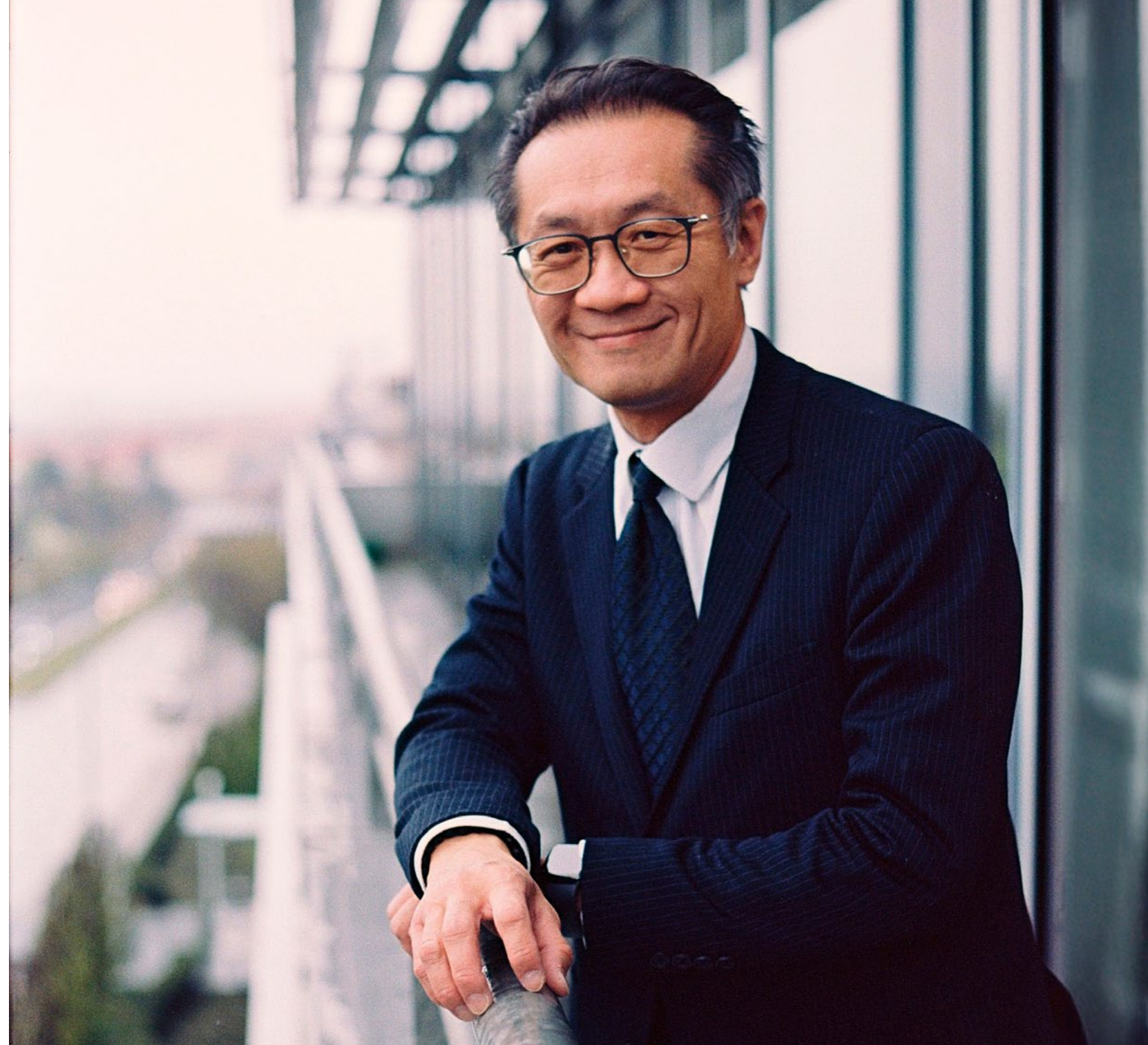
Oceňujeme vizi a přístup české vlády k rozvoji polovodičového sektoru prostřednictvím Národní polovodičové strategie. Tchaj-wan jako klíčový partner v oblasti polovodičových inovací si váží snahy Česka o posílení technologické odolnosti.

Díky společným cílům a odborným znalostem Tchaj-wanu v pokročilé výrobě polovodičů existuje řada příležitostí pro spolupráci. Silné stránky Tchaj-wanu v návrhu a výrobě integrovaných obvodů mohou podpořit české iniciativy, což dokládá příklad Centra pro pokročilý návrh a výzkum čipových technologií (ACDRC) v Brně, které spolupracuje s českým Centrem kybernetické bezpečnosti. ACDRC podporuje výzkum zaměřený na návrh čipů a hostí několik tchajwanských polovodičových společností. Silné stránky České republiky v oblasti elektronové mikroskopie a inspekce otevírají další možnosti pro spolupráci v oblasti pokročilých měřicích zařízení.

Tchaj-wan se také snaží rozvíjet talenty v polovodičovém sektoru, přičemž dosud bylo vyškoleno 30 českých studentů. V rámci spolupráce v dodavatelském řetězci dochází k expanzi tchajwanského polovodičového průmyslu v Evropě díky nedávné investici TSMC v Německu. Tchaj-wan plánuje v České republice zřídit Tchajwanské centrum obchodních a investičních služeb na podporu vzájemné spolupráce v oblasti polovodičového průmyslu. Vzhledem k tomu, že česká vláda klade důraz na technologickou suverenitu, máme radost z možnosti rozšířit spolupráci s českými průmyslovými a akademickými partnery.

■ Jednou z klíčových oblastí Vaší činnosti je věda a technika. Jaká je míra spolupráce mezi vědci, vědeckými institucemi a univerzitami?

Tchajwanská Národní rada pro vědu a techniku (NSTC) navázala pevné partnerství s českými výzkumnými institucemi, jako jsou Grantová agentura České republiky (GAČR) a Technologická agentura ČR (TAČR). Tyto instituce spolufinancují bilaterální výzkumné projekty a každoročně podporují několik iniciativ prostřednictvím podaných návrhů. NSTC rovněž spolupracuje s Akademií věd ČR (AV ČR) na podpoře výměny výzkumných pracovníků tím, že každé dva roky vyhledává výzvy

a financuje projekty v rámci jednoho cyklu. Tímto způsobem posiluje vzájemný výzkum a podporuje dlouhodobou spolupráci v akademické oblasti.

Na začátku roku 2024 tchajwanská Univerzitní akademická aliance podepsala s českými univerzitami memorandum o porozumění, jehož cílem je posílit spolupráci v oblasti vzdělávání, zejména v oborech inženýrství a technologie, humanitních a společenských vědách, umění a čínském jazyce.

■ Kulturní výměna mezi oběma zeměmi má dlouhou tradici, jak dokazuje například vystoupení Národního symfonického orchestru v České republice. Kde vidíte další možné směry spolupráce?

Usilujeme o to, aby česká veřejnost lépe poznala Tchaj-wan a jeho kulturu a tím se posílilo vzájemné porozumění. Od vzniku kulturní divize spolupracujeme s českými partnery v oblasti filmu, literatury, divadelního umění, ilustrace a hudby.

Do budoucna plánujeme podpořit konkrétní projekty, které propojí tchajwanské a české umělce, jako například filmové koprodukce nebo společná představení. Jako příklad může posloužit spolupráce tchajwanského cirkusového souboru s českou cirkusovou společností na novém představení nebo spojení tchajwanského loutkového divadla s českým komorním orchestrem při společném vystoupení. Jsme přesvědčeni, že tato výměna může podnítit inspiraci a posílit kulturní vztahy. ■ *Děkujeme za rozhovor.*

A Win-Win Partnership with Taiwan

The Taipei Economic and Cultural Office was established in Prague in 1991. Its main objective is to contribute to the development of bilateral relations between the Czech Republic and Taiwan through cultural exchanges, scientific cooperation, tourism, business and investment. We talked to its head, **Mr. Liang-Ruey Ke**, about mutual relations.

■ **Your office focuses on cooperation in the fields of economy and culture. What are the main achievements of your time in Czechia?**

Taiwan and Czechia have developed a strong partnership with significant achievements in humanitarian aid, cultural exchanges, trade, and investment. Key highlights of this partnership include:

Trade and Investment

Bilateral trade has grown substantively, spanning electronics, machinery, and automotive components. According to Taiwan Customs, trade between Taiwan and Czechia has more than doubled from USD 890 million in 2020 to USD 1.85 billion in the first nine months of 2024. Taiwan has become a significant FDI source in Czechia, especially in the high-tech and ICT sectors. Taiwanese companies have expanded their presence, creating nearly 18,435 jobs across 40 projects by December 2023, according to fDi Markets.

Cultural Exchanges

In 2023, a Cultural Division was established in TECO to promote exchanges across various cultural areas. Since then, Taiwan has partnered with Czech institutions to showcase Taiwanese art and culture, including screening Taiwanese documentaries at the One World International Film Festival and a performance by the band JhenYueTang at Colours of Ostrava. Taiwan was also Guest of Honor at the Authors' Reading Month, featuring 31 Taiwanese authors. Heavyweight director Tsai Ming-liang

attended the Jihlava International Documentary Festival and held masterclasses at FAMU. An exhibition of artifacts from Taiwan's National Palace Museum is scheduled to take place in Czechia this year.

Humanitarian Aid

Both nations have contributed to Ukraine's humanitarian needs by providing clean potable water, energy, and medical services along Ukraine's frontline areas.

Tourism and Travel

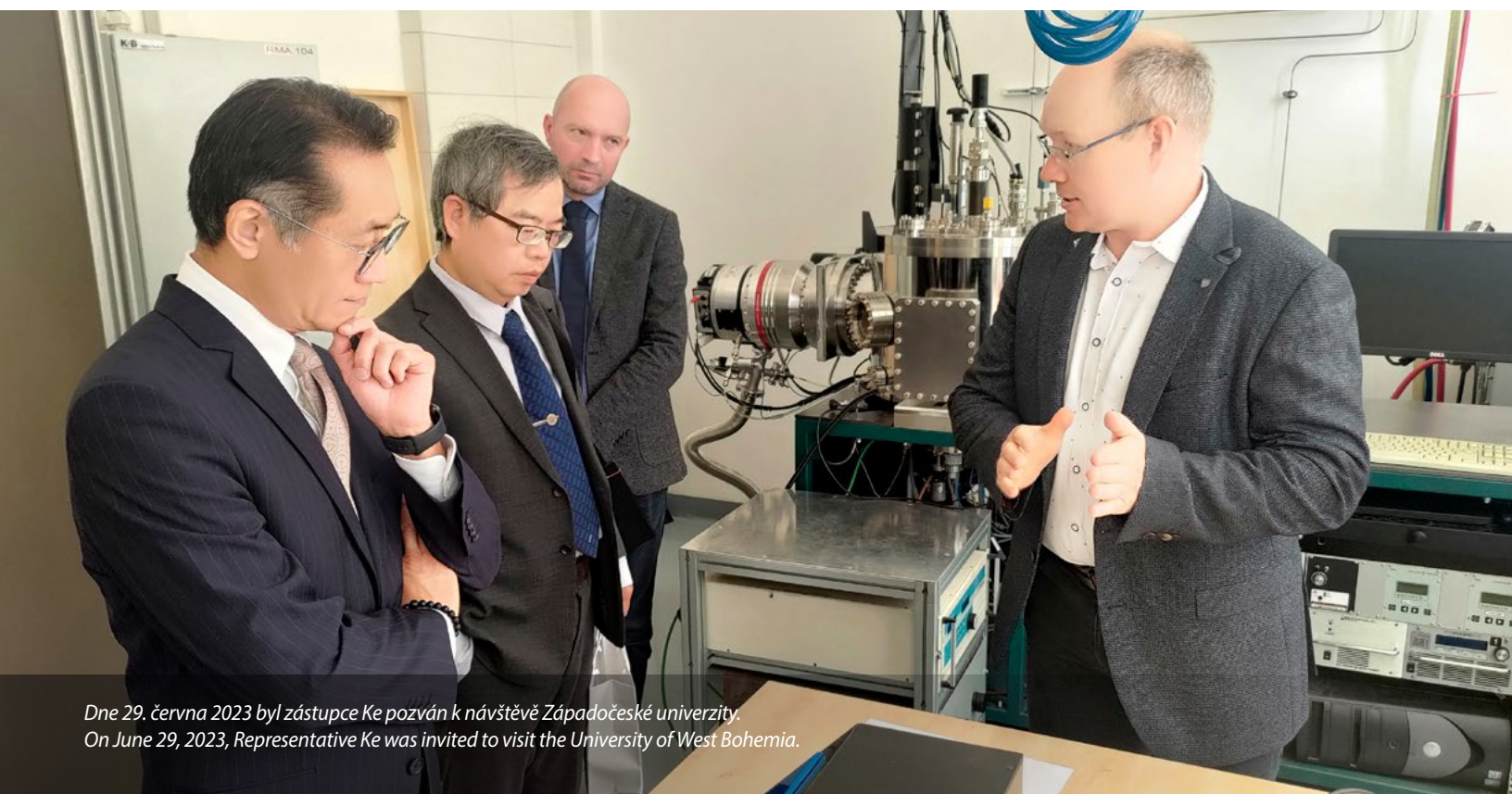
Czechia is a popular destination for Taiwanese travelers. Direct flights launched in 2023 have increased travel significantly, with Taiwanese visitors went up by 75% in early 2024, further boosting cultural and economic ties. These achievements reflect a mutually beneficial partnership based on shared values, economic growth, and global solidarity.

■ **The Czech government has approved the national semiconductor strategy. Do you see room for mutual cooperation within this strategy?**

We welcome the Czech government's vision and approach in advancing the semiconductor sector through the National Semiconductor Strategy. Taiwan, as a close partner in semiconductor innovation, values Czechia's commitment to technological resilience.

Dne 3. srpna 2024 se zástupce Ke zúčastnil koncertu dětského sboru Puzangalan v Praze.
On August 3, 2024, Representative Ke attended the Puzangalan Children's Choir concert in Prague.

Dne 29. června 2023 byl zástupce Ke pozván k návštěvě Západočeské univerzity.
On June 29, 2023, Representative Ke was invited to visit the University of West Bohemia.

Given the aligned goals and Taiwan's expertise on advanced semiconductor manufacturing, there is ample opportunity for cooperation. Taiwan's strengths in IC design and equipment production could support Czech initiatives, as exemplified by the Advanced Chip Design Research Center (ACDRC) in Brno and a partnership with the Czech Cybersecurity Center. ACDRC supports research in chip design and hosts several Taiwanese semiconductor companies. Czechia's strengths in electron microscopy and inspection offer further collaboration potential in advanced measurement equipment.

Taiwan also aims to support the development of talent in the semiconductor sector, with 30 Czech students trained so far. In the supply chain cooperation, Taiwan's semiconductor industry is expanding in Europe following TSMC's recent investment in Germany. Taiwan plans to establish a Taiwan Trade and Investment Service Center in Czechia to support bilateral cooperation in the semiconductor industry.

With the Czech government's focus on technological sovereignty, we look forward to deepening collaboration with Czech industry and academic partners.

■ **The main areas of your activity include the field of science and technology. What is the level of cooperation between scientists, scientific institutions and universities?**

Taiwan's National Science and Technology Council (NSTC) has established strong ties with Czech research institutions, including the Czech Science

Foundation (GAČR) and the Technology Agency of Czechia (TAČR). They co-fund bilateral research projects, supporting several initiatives annually through proposals. NSTC also collaborates with the Czech Academy of Sciences (CAS) to facilitate researcher exchanges, issuing calls every two years and funding projects per cycle, enhancing mutual research and fostering long-term academic exchanges.

In early 2024, Taiwan's University Academic Alliance signed an MOU with Czech universities to strengthen educational cooperation, focusing on engineering and technology, humanities, arts and social sciences, and Mandarin.

■ **Mutual cultural exchanges have a rich tradition, the National Symphony Orchestra performed in Czechia. Where do you see other possible directions of cooperation?**

Our goal is to introduce Taiwan and its culture to the Czech people and foster mutual understanding. Since establishing the Cultural Division, we've worked with Czech partners in film, literature, performing arts, illustration and music.

Looking ahead, we support selected projects joining Taiwanese and Czech artists, such as film co-productions or performances. For instance, a Taiwanese circus troupe creates a piece with a Czech circus company, or Taiwan's puppet theater performs with a Czech chamber orchestra. We believe these exchanges can inspire and deepen cultural ties. ■

Thank you for the interview.

Propojujeme a inspirujeme lidi, kteří chtějí zlepšovat společnost

Jakub Landovský je právník, politolog a vysokoškolský pedagog. V letech 2015 až 2019 zastával pozici náměstka ministra obrany, odpovědného za řízení sekce obranné politiky a strategie. V období 2019 až 2024 působil ve funkci velvyslance a stálého představitele ČR při NATO. V současnosti je výkonným ředitelem neziskové organizace Aspen Institute Central Europe o.p.s.

Text: redakce

Foto: Ondřej Besperát

■ **Dlouho jste pracoval pro stát. V posledním roce jste se přesunul z Bruselu do Prahy a působíte jako ředitel Aspen Institute CE. Co je posláním institutu?**

Pro stát jsem pracoval celkem 10 let. Po práci na ministerstvu obrany a ministerstvu zahraničí jsem si uvědomil, že změna, alespoň na nějakou dobu, by pro mě byla osvěžující. Baví mě sdílet zkušenosti a postřehy s nastupující generací mladých lidí. Ve svém světovém názoru zůstávám zastáncem co nejlepších vztahů mezi demokratickými zeměmi a dobrých transatlantických vztahů. Aspen Institute Střední Evropa toto vše podporuje a přináší i něco navíc.

Věnujeme se mladým lidem, umožňujeme sdílení názorů mezi lidmi, kteří by se za běžných okolností spolu nebavili. Kromě transatlantických témat se zaměřujeme na vzdělávání, inovace, efektivní stát, ale také na kulturu a sport. Je to pestré a kromě kontaktů na ostatní středoevropské země máme i celou řadu partnerů v globální síti Aspen Institute – od Indie přes Japonsko a Kolumbii až po evropské země jako Francie, Itálie či Ukrajina.

■ **Podporujete rozvoj demokratických hodnot a leadership. Jaké hodnoty tedy upřednostňujete?**

Osobně podporuji pravdomluvnost, solidaritu a osobní integritu. Aspen Institute Střední Evropa však vyznává takové hodnoty, které sdílí komunita lidí, kteří institut podporují nebo se účastní sítě Young Leaders a našich akcí. Myslím, že jsme otevření a tolerantní vůči hodnotám západního světa, které stojí na svobodě a zodpovědnosti jednotlivce – ta je klíčem k tvorbě demokratických společenství a jejich institucí.

Nepředepisujeme žádné konkrétní desatero. Hodnoty jsou dnes předmětem překotného vývoje a představa, že některé z nich přetrvávají věky, je lichá. Navíc různé civilizace mají odlišné priority – například Čína preferuje společnost před jednotlivcem, zatímco západní svět staví více na osobní svobodě. Aspen v tomto ohledu zůstává zakotven v západním hodnotovém okruhu, ale není ani vyhraněně liberální, ani konzervativní. Vítejme různé názory a podporujeme svobodnou debatu.

■ **Definujte, prosím, bezpečnostní rizika středoevropského regionu a jaká řešení mohou být v rámci spolupráce bezpečnostních manažerů privátního a veřejného sektoru.**

V příštích letech budou působení cizí moci a vnitřní polarizace společnosti na extrémech generovat široké spektrum hrozeb, především pod hranicí otevřeného válečného konfliktu. Mám na mysli to, co vidíme každý den ve zprávách – od útoků na vánoční trhy v Magdeburku po skryté sabotáže podmořských infrastruktur v Baltském moři.

Státy budou investovat do tajných služeb, odolné společnosti a technologicky vyspělých řešení odpovídajících novým typům hrozeb. Dnes mohou být automobil, lodní kotva nebo dron v nesprávných rukou účinnou zbraní – zvláště proti měkkým cílům. To vyžaduje celovládní přístup k bezpečnosti a úzkou spolupráci se soukromým sektorem.

Zvláštní pozornost by měla být věnována dronům, které na Ukrajině denně ukazují svůj destruktivní potenciál. Ochrana měkkých cílů, jako jsou stadiony během sportovních utkání či další místa

s vysokou koncentrací lidí, je nedostatečná. To platí jak z hlediska elektromagnetické bezpečnosti, tak z hlediska kinetických protipatření. Přitom dostupnost a efektivita dronů každým dnem rostou.

Na závěr ale nechci působit příliš alarmisticky. Skutečnost, že riziko zničujícího mezinárodního konfliktu je nižší, než se může zdát z médií, a že svobodné společnosti se učí z těchto hybridních útoků, nám dává naději. Co nás nezabije, to nás posílí. ■

Děkujeme za rozhovor.

We Bring Together and Inspire People Who Are Eager To Make a Positive Impact on Society

Jakub Landovský is a lawyer, political scientist, and university lecturer. He was the Deputy Minister of Defense from 2015 to 2019, overseeing the defence policy and strategy section. From 2019 to 2024, he served as the Ambassador and Permanent Representative of the Czech Republic to NATO. He is now the Executive Director of the non-profit organisation Aspen Institute Central Europe o.p.s.

■ **You have had a long career working for the government. Over the past year, you relocated from Brussels to Prague and took on the role of director at the Aspen Institute CE. What is the institute's mission?**

I spent a decade working for the government, and after serving at the Ministry of Defence and the Ministry of Foreign Affairs, I came to the conclusion that a change, even temporarily, would be rejuvenating for me. I take pleasure in passing on my experiences and insights to the next generation of young people. I continue to support the idea of fostering excellent relationships among democratic nations and maintaining strong transatlantic connections. The Aspen Institute Central Europe promotes all these values and provides additional benefits.

Our efforts are directed towards young people, promoting dialogue among individuals who might not usually interact. In addition to transatlantic issues, we emphasise education, innovation, effective governance, and also culture and sports. Our scope is quite broad, and along with our ties to other Central European nations, we are connected to many partners in the global Aspen Institute network, spanning from India to Japan and Colombia, as well as European countries such as France, Italy, and Ukraine.

■ **You advocate for the growth of democratic principles and leadership. So, which values do you endorse?**

I personally advocate for honesty, solidarity, and personal integrity. However, the Aspen Institute Central Europe aligns with the values upheld by the community of individuals who support the institute or engage in the Young Leaders network and our events. I believe we are open and tolerant towards the values of the Western world, which are based on individual freedom and responsibility – these are key to building democratic communities and their institutions.

We do not enforce any specific set of principles. Values are changing quickly in today's world, and the idea that certain ones will last indefinitely is misguided. Additionally, different civilisations have different priorities – for example, China prioritises

society over the individual, while the Western world focuses more on personal freedom. In this context, Aspen stays grounded in the Western value system but is not strictly liberal or conservative. We embrace a variety of viewpoints and encourage open discussion.

■ **Could you outline the security threats in the Central European region and suggest potential solutions that could arise from collaboration between private and public sector security managers?**

In the years ahead, the impact of foreign influence and the deepening societal polarisation at the extremes will lead to a variety of threats, mostly staying below the level of outright war. This includes incidents we frequently hear about in the news, such as the assaults on Christmas markets in Magdeburg and the hidden sabotage of the underwater infrastructure in the Baltic Sea.

Nations will allocate resources to intelligence agencies, strengthen societal resilience, and develop advanced technological solutions to tackle emerging threats. In today's world, vehicles, ship anchors, or drones can be turned into potent weapons if they fall into the wrong hands, particularly when targeting vulnerable sites. This situation calls for a comprehensive government strategy for security and a strong partnership with the private sector.

Drones, which show their destructive capabilities on a daily basis in Ukraine, require particular attention. Current measures to protect soft targets, like stadiums during sports events and other densely populated areas, are insufficient. This applies to both electromagnetic security measures and kinetic defences. At the same time, drones are becoming increasingly accessible and effective with each passing day.

In conclusion, I do not intend to sound overly alarmist. The reality that the threat of a catastrophic international conflict is not as high as it may seem from media reports, and that open societies are gaining insights from these hybrid attacks, gives us hope. What does not kill us makes us stronger. ■

Thank you for the interview

Budu prosazovat spravedlivé financování krajů podle jasných a aktuálních kritérií

S hejtmánem Zlínského kraje **Radimem Holišem** jsem vedl rozhovor již na začátku jeho prvního volebního období. Co se v kraji změnilo a co jako amatérský běžec na dlouhé tratě plánuje do budoucna? Na to jsem se ho zeptal i na začátku druhého volebního období, a to i z pohledu jeho nové role, předsedy Asociace krajů ČR.

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Text: Vít Ruprich | Foto: Zlínský kraj

■ Pane hejtmane, zahajujete druhé funkční období, takže otázka je nasadě. Co se podařilo a jaké jsou priority do budoucna?

Za uplynulé čtyři roky jsme se stali skutečným partnerem pro obce, starosty, organizace a všechny další v území. Nastavili jsme politiku, která společnými silami posouvá kraj dopředu, a v tom hodláme pokračovat. Rekordně investujeme do našeho majetku, do investic na rozvoj kraje jsme za uplynulé čtyři roky dali 9,7 miliardy korun, což je ve srovnání s předchozím volebním obdobím o celých 5 miliard více. Co se týká priorit do budoucna, ty se nemění, zůstávají jimi zdravotnictví, doprava i komplikované téma stárnutí našeho kraje. Na tom jsme se jako koalice shodli a tímto směrem se bude naše pozornost dál upínat.

■ Zlínský kraj je spojen s baťovskou tradicí. Jaké jsou podmínky a příležitosti podnikání dnes?

Jsem přesvědčen, že náš kraj je stále regionem s velmi rozvinutým podnikatelským duchem a kreativní průmysly tu mají pevné kořeny. Tradiční strojírenské firmy však musejí být připraveny čelit výzvěm spojeným s technologickým vývojem, inovacemi a hlavně demografickými změnami, které se už teď projevují nedostatkem kvalifikované pracovní síly v mnoha odvětvích. Jako kraj jsme připraveni jim v tom pomoci. Ve spolupráci se školami a firmami startujeme unikátní kariérové poradenství, kterým budeme motivovat žáky ke studiu oborů, po kterých je na pracovním trhu velká poptávka. Co se týká oblasti inovací, prostřednictvím Technologického inovačního centra Zlín nabízíme zájemcům odborné poradenství, financování i technologické zázemí.

■ Nedílnou součástí rozvoje kraje je dostupná zdravotní péče jak pro zaměstnance firem, tak pro občany odlehlých částí. Daří se kraji tuto péči zajišťovat a jak?

Abychom zajistili dostupnou a kvalitní zdravotní péči pro občany našeho kraje, významně investujeme do všech čtyř nemocnic, které vlastníme. Vloni jsme zahájili přístavbu východního křídla budovy A v Kroměřížské nemocnici. V letošním roce se pustíme do dlouho plánované opravy staré interny v Uherskohradištské nemocnici i výstavby zbrusu nového pavilonu pro matku a dítě v Krajské nemocnici T. Bati ve Zlíně. Navíc nepodceňujeme ani personální otázku. Víme, že za odcházející lékaře není náhrada. Proto jsme například vypsalí dotace na otevření

nových ordinací, máme program, kterým podporujeme stávající lékaře, aby zaučovali do praxe ty nové, máme stipendijní programy pro studenty. Je to komplexní záležitost a práce v mnoha směrech, například i v oblasti školství, kde jsme otevřeli nové vyšší odborné školy s oborem Diplomovaná všeobecná sestra a ve spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati spouštíme od příštího akademického roku dva nové obory.

Fakulta humanitních studií nabídne navazující magisterský program pro všeobecné sestry – Domácí péče a hospicová péče. Další akreditaci má univerzita na nový bakalářský program Zdravotnický záchranář. Obor poskytne kvalifikaci umožňující práci především u zdravotnické záchranné služby. Ve zdravotnických zařízeních poté bude možné pracovat na jednotkách intenzivní péče, na anesteziologicko-resuscitačních odděleních nebo na urgentních příjmech.

■ Předpokladem konkurenceschopnosti kraje je důležité partnerství a inovace. Na čem je založen projekt Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030?

Strategie navrhuje optimální podmínky a komplexní přístup pro efektivní zavádění a využívání moderních technologií a SMART přístupů v našem kraji. Přináší dlouhodobou vizi rozvoje chytrého regionu do roku 2030 a reflektuje nové potřeby kraje. Strategie stojí na třech pilířích. Prvním z nich je vzájemná spolupráce a partnerství, druhým osvěta a vzdělávání na všech úrovních a třetím podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku.

■ Před nedávnem jste byl zvolen předsedou Asociace krajů České republiky. Jaké jsou Vaše první dojmy a jaké cíle před sebou máte?

Vážím si projevené důvěry a je to pro mě současně velký závazek. Mou prioritou bude zajistit vyvážený a trvalý rozvoj všech regionů bez rozdílu velikosti a vzdálenosti od Prahy. Jedním z úkolů pro nejbližší období bude nastavení spravedlivého financování krajů podle jasných a aktuálních kritérií. To je věc, o kterou usiluji dlouhodobě, a proto věřím, že teď budu mít příležitost dotáhnout ji do úspěšného konce. ■

Děkujeme za rozhovor.

NA TISKOVÉ KONFERENCI. Zlínský kraj si během zájmových povodní zažil těžké chvíle. Přestože nebyl velkou vodou zasažen jako jiné kraje, povodňová komise v čele s hejtmánem byla nepřetržitě v pohotovosti.

I Will Support Fair Funding for Counties According to Transparent and Up-to-Date Criteria

I interviewed the Governor of the Zlín Region, **Radim Holíš**, at the beginning of his first term. Now, as he begins his second term, I inquired about the changes that have occurred in the region and his future plans, particularly considering his passion for long-distance running. I also asked about his new responsibilities as the Chairman of the Association of Regions of the Czech Republic.

■ **Governor, as you begin your second term, the question is obvious. What has been achieved and what are the priorities for the future?**

Over the past four years, we have become true partners for municipalities, mayors, organisations, and everyone else in the area. We have established policies that collectively advance the region, and we plan to continue on this path. We are investing in our assets at an unprecedented rate, with CZK 9.7 billion devoted to regional development over the past four years – an increase of CZK 5 billion compared to the previous term. As for future priorities, they remain unchanged: healthcare, transportation, and the complex issue of our region's aging population. We have agreed on this as a coalition and this is where our attention will continue to be focused.

■ **The Zlín Region is connected with the Bat'a tradition. What are the conditions and opportunities for business today?**

I am confident that our region continues to have a strong entrepreneurial spirit and that the creative industries are well-established here. However, traditional engineering companies must be prepared to tackle the challenges of technological advancement, innovation, and especially demographic changes, which are already leading to a shortage of skilled workers in many sectors. As a region, we are ready to assist. We are collaborating with schools and companies to launch a unique career counselling service aimed at motivating students to pursue fields that are in high demand in the job market. In terms of innovation, we provide expert advice, funding, and technological resources to interested parties through the Zlín Technology Innovation Centre.

Krajská nemocnice T. Bati ve Zlíně, kde probíhá modernizace areálu a letos ho čeká výstavba zcela nového pavilonu pro matku a dítě – Nový gynekologicko-porodnický komplex. Hotový má být v roce 2027. Více na www.budoucnostbatovky.cz

VESNICE ROKU. Titulem Vesnice roku Zlínského kraje 2024 se pyšní Dolní Lhota. Slavnostní vyhlášení výsledků se uskutečnilo v srpnu. Obce Zlínského kraje se v soutěži tradičně umísťují na prvních příčkách a nejednou získaly celorepublikové prvenství. Na snímku starosta Dolní Lhoty Jaroslav Masař a hejtmán Radim Holíš.

■ **Accessible healthcare is a crucial element in the region's development, benefiting both company employees and the residents of remote areas. Is the county effectively delivering this care, and if so, how?**

To provide affordable, quality healthcare for our region's residents, we are making significant investments in all four hospitals we own. Last year, we have begun expanding the east wing of Building A at Kroměříž Hospital. This year, we will start the long-awaited renovation of the old internal medicine ward at Uherské Hradiště Hospital and build a new maternity and child pavilion at the Tomas Bata Regional Hospital in Zlín. Additionally, we are addressing staffing challenges, acknowledging that there are no direct replacements for departing doctors. Therefore, we have introduced subsidies for opening new practices, a programme to support existing doctors in training new ones, and scholarship programmes for students. Recognising the complexity of the issue, we are also focused on education by opening new higher vocational schools offering a Diploma in General Nursing and, in collaboration with Tomas Bata University, launching two new fields of study in the next academic year.

The Faculty of Humanities will introduce a Master's programme for general nurses specialising in Home Care and Hospice Care. Additionally, the University has received accreditation for a new Bachelor's degree programme in Paramedicine. This programme will qualify graduates to work mainly in ambulance services, as well as in intensive care units, the anaesthesiology and resuscitation departments, or emergency admissions in healthcare facilities.

■ **Partnerships and innovation are important for the competitiveness of the region. What is the basis for the project Smart Region Development Strategy of the Zlín Region 2030?**

The strategy outlines ideal conditions and a comprehensive approach for effectively implementing and utilising modern technologies and SMART methods in our region. It provides a long-term vision for developing a smart region by 2030, reflecting the new needs of the region. The strategy is built on three pillars: the first is mutual cooperation and partnership, the second is awareness and education at all levels, and the third is the promotion of SMART solutions and their integration into a cohesive system.

■ **You were recently elected Chairman of the Association of Regions of the Czech Republic. What are your first impressions and what are your goals?**

I am grateful for the trust placed in me, and I see it as a significant responsibility. My main goal will be to ensure the balanced and sustainable development of all regions, irrespective of their size or distance from Prague. One of the tasks ahead will be to establish fair funding for the regions based on clear and current criteria. This is something I have been advocating for a long time, and I hope I will now have the chance to bring it to a successful conclusion. ■

Thank you for the interview.

Jak je vnímána podpora sportovců se zdravotním postižením jako součást společenské odpovědnosti firem?

„Podpora sportovců s handicapem je více než jen marketingová strategie; je to závazek k vytváření spravedlivější a inkluzivnější společnosti.“

Zbyněk Sýkora

předseda Českého paralympijského výboru

Chairperson of the Czech Paralympic Committee

Podpora sportovců s handicapem je pro nás v Českém paralympijském výboru nejen důležitým aspektem, ale i výzvou, která má dalekosáhlý dopad na celou společnost. Vnímáme ji jako klíčovou součást společenské odpovědnosti firem, která přesahuje finanční podporu nebo sponzorství.

Jedním z nejvýznamnějších přínosů této podpory je změna vnímání handicapovaných. Firmy, které se aktivně zapojují do podpory paralympijských sportovců, přispívají k odstraňování předsudků a stereotypů. Umožňují veřejnosti vidět, že lidé s handicapem jsou schopni dosáhnout vynikajících výkonů a překonávat náročné výzvy.

Naší prioritou je angažovat parasportovce do pestrých aktivit našich partnerů. Parasportovci dávají sportu stejně jako jejich kolegové bez handicapu, na rozdíl od nich ale většinou mají ještě zaměstnání. Zapojení do kampaní či HR aktivit partnerů tak představuje pro parasportovce důležitý finanční příjem, který mohou investovat do své sportovní přípravy a zlepšení výkonu. Zároveň se snažíme, aby sportovci navštěvovali interní besedy, kde sdílejí své zkušenosti a hodnoty. Tímto způsobem přispívají k vytváření pozitivní firemní kultury a podpoře týmového ducha.

Podpora sportovců s handicapem je více než jen marketingová strategie; je to závazek k vytváření spravedlivější a inkluzivnější společnosti. Věříme, že čím více firem se rozhodne tuto cestu následovat, tím větší pozitivní dopad to bude mít na naše sportovce, jejich rodiny a celou společnost.

For us at the Czech Paralympic Committee, supporting athletes with disabilities is not just a crucial aspect, but also a challenge that significantly influences society as a whole. We consider it a vital element of corporate social responsibility, extending beyond mere financial assistance or sponsorship.

A key advantage of this support is the shift in how people perceive individuals with disabilities. Businesses that actively back Paralympic athletes help eliminate biases and stereotypes. They allow the public to recognise that people with disabilities can achieve remarkable feats and conquer tough challenges.

Our main focus is to involve Para athletes in the diverse activities of our partners. Para athletes contribute just as much to sports as their non-disabled peers, but they often have regular jobs as well. Participating in partners' campaigns or HR activities provides a crucial source of income for Para athletes, which they can use to enhance their sports training and performance. Additionally, we encourage athletes to join internal meetings where they can share their experiences and values. This helps in building a positive company culture and enhancing team spirit.

Supporting athletes with disabilities goes beyond being a marketing tactic; it is a commitment to fostering a more equitable and inclusive society. We believe that as more companies choose this path, the positive impact on our athletes, their families, and society at large will only grow.

In What Way Is the Support for Athletes with Disabilities Viewed as an Aspect of Corporate Social Responsibility?

„Pro společnost jsou parasportovci obrovskou motivací a jejich vůle, odhodlání a touha překonat životní překážky mohou být inspirací pro každého člověka.“

Jiří Šindler

šéf Českého Para Hokeje

Head of Czech Para Hockey

Obecně lze říci, že se podpora sportovců se zdravotním postižením za posledních několik let zlepšila. Ve společnosti však stále narážíme na předsudky a mylné představy, že sport zdravotně postižených nepotřebuje velkou podporu, nemá mnoho fanoušků a komerčně je nezajímavý. Opak je však pravda. Parasport potřebuje velkou podporu a zejména pozornost, kterou si zaslouží. Pro společnost jsou parasportovci obrovskou motivací a jejich vůle, odhodlání a touha překonat životní překážky mohou být inspirací pro každého člověka. Přesvědčilo mě o tom mistrovství světa v parahokeji, pořádané v roce 2019 v Ostravě. Jen málokdo věřil, že na utkání parahokejistů mohou přijít diváci, jen málokdo věřil, že parasport - parahokej může předčít některé sporty zdravých. Několikrát vyprodaná ostravská aréna, světový rekord v návštěvnosti a stovky tisíc úsměvů byly však důkazem, že parasport je zajímavý a dokáže bořit předsudky a bariéry společnosti. A co víc, ukázalo se, že parasport dokáže společnost spojovat, což je v dnešním světě nesmírně důležité. Za posledních několik let se odstartovala nová éra rozvoje parasportů v ČR, celkový náhled na parasport a výrazně se zlepšila jeho komunikace. Moderní a vyspělé firmy mají dnes společenskou odpovědnost pevně zabudovanou ve své firemní identitě. Takovéto firmy se mohou stát motivací pro ty ostatní, které se společenskou odpovědností tápou nebo nevědí, jak ji správně uchopit. Jsem přesvědčen o tom, že minimálně sportovci se zdravotním postižením oceňují mnohem větší pozornost firem i celé společnosti.

Overall, the backing for athletes with disabilities has gotten better in recent years. Nonetheless, societal prejudices and misconceptions persist, suggesting that disability sports require little support, lack a significant fan base, and hold minimal commercial appeal. On the contrary, the reality is quite different. Parasports require substantial support and particularly deserve greater attention. Athletes in parasports serve as a tremendous source of motivation for society; their resilience, determination, and drive to overcome life's challenges can inspire everyone. The 2019 World Para-Hockey Championships in Ostrava convinced me of this. Initially, not many people believed that para-hockey matches could attract spectators or that parasports like para-hockey could surpass some mainstream sports. The repeated sell-outs at the Ostrava arena, a world record for attendance, and the countless smiles all proved that parasports are engaging and have the power to dismantle societal prejudices and barriers. Furthermore, it showed that parasports have the power to unite society, which is crucial in today's world. In recent years, a new chapter in the development of parasports in this country has begun, leading to a shift in perception and has significantly improved communication about parasports. Modern and well-established companies now have social responsibility as a core part of their corporate identity. These companies can serve as a source of motivation for others that are grappling with how to effectively implement social responsibility. I believe that athletes with disabilities, in particular, will greatly value the increased attention from both companies and society at large.

Chaty Klubu českých turistů mají výjimečné umístění v naší krajině

Text: redakce | Foto: KČT

Klub českých turistů je spolkem aktivních turistů a příznivců turistiky a vlastní zajímavé chaty na výjimečných místech v české krajině. Jednotlivé chaty nám postupně představuje místopředseda klubu **Ladislav Macka**.

■ Turistická chata Na Čiháku leží v krásné přírodě Orlických hor. Jaká je její historie?

Tato chata leží opravdu v krásné přírodě. Najdeme ji blízko Zemské brány, tedy v místě, kde se od polské hranice prodírá říčka Divoká Orlice hřebenem Orlických hor směrem ke Klášterci nad Orlicí a vytváří tu zářivé údolí, které je dnes přírodní památkou a skutečnou turistickou pozoruhodností. Chata Na Čiháku je umístěna na samé hranici s Polskem na místě, jehož jméno pochází od slova číhati, protože se zde číhalo na pašeráky.

Původně tu stával mlýn, časem přestavěný na hostinec, který tu pak sloužil po mnoho let. Tuto hospodu Na mlýně, už jako starou budovu, koupil v roce 1930 Klub českých turistů Hradec Králové a přestavěl ji na turistickou chatu. Ta zde stojí dodnes. K ní byla přistavěna nová dvoupatrová budova pro ubytování. Tento nový objekt byl otevřen pro veřejnost v roce 1932, nesl název penzion

Hradeček a turistům sloužil jen sedm let. Další osud chaty byl spíš neveselý. Celé území bylo po záboru pohraničí v roce 1938 přičleněno k německé říši a chata byla koncem války zdevastována. Po válce získali chatu opět turisté a od roku 1945 jí říkali chata Na Čiháku. KČT byl však v roce 1949 násilně zlikvidován a chata přešla do majetku tehdejší všesportovní organizace ČSTV a turistům už nesloužila. V roce 1990 se KČT v restitucích o chatu znovu ucházel a také ji získal. Dalo hodně práce, než se podařilo chatu vrátit do provozuschopného stavu.

Z historického pohledu je možná zajímavé i to, proč hledali turisté chatu zrovna na tomto místě. Chata Na Čiháku vhodně doplnila sňůru již existujících chat KČT, která umožňovala přejít Orlické hory s možností přespání. Spolu s Jiráskovou chatou na Dobrošově, s Masarykovou chatou na Šerlichu a s Kramářovou chatou na Suchém vrchu dodnes nabízejí pohostinnost turistům i cyklistům při jejich putování Orlickými horami.

■ Lze chatu využívat pro firemní klientelu?

Chata je pro tento účel velmi dobře vybavena. Nabízí výukovou místnost, dvou- a čtyřlůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením, restauraci, společenskou místnost, saunu, vířivku a fitness.

■ Již jsme prezentovali několik chat Klubu českých turistů pro firemní klientelu. Co můžete těmto klientům nabídnout do příštích let?

Chaty KČT je potřeba vnímat především jako chaty postavené pro turistické účely. To znamená, že představují nabídku levného ubytování a jednoduchého občerstvení. Takto je budovali naši

předkové a stejně tak je také minime udržovat pro naši generaci i ty další. Chaty KČT zůstanou vždycky turistickými chatami a neoplyvají komfortem. Jejich mimořádná hodnota spočívá především ve výjimečném umístění v naší krajině. Přes chybějící komfort mohou být zajímavé i pro náročné klienty a třeba i manažery. Mezi nimi je totiž mnoho takových, kteří se rádi vydají do přírody nebo vyhledávají relax formou fyzické námahy. Opravdu zajímavé pěší treky nebo cyklistické túry našimi lesy a horami umožňují realizovat právě chaty KČT. Do budoucna máme jediný cíl. Udržet tyto chaty v takovém stavu, aby tomuto účelu sloužily co nejdéle. ■

Děkujeme za rozhovor.

The Czech Tourist Club's Chalets Are Situated in a Remarkable Part of Our Countryside

The Czech Tourist Club, a group of avid hikers and hiking enthusiasts, owns fascinating chalets located in unique spots throughout the Czech countryside. **Ladislav Macka**, the club's vice-chairman, presents these individual chalets.

■ The Na Čiháku tourist chalet is situated in the picturesque landscape of the Eagle Mountains. What is its history?

This chalet is nestled in a truly stunning landscape, located near the Zemská brána (Land's Gate) natural reserve. This is the spot where the Divoká Orlice River flows from the Polish border, carving through the ridge of the Eagle Mountains toward Klášterec nad Orlicí, forming a valley that is now a natural monument and a genuine tourist attraction. The Na Čiháku chalet is positioned right on the border with Poland, in an area named from the word "číhati" (lurk), as it was once a place where people used to lurk for smugglers.

Originally, there was a mill at the site, which was transformed into an inn and operated for many years. This inn, called Na mlýně, an already old structure, was purchased by the Czech Tourist Club Hradec Králové in 1930 and converted into a chalet, which is still there today. A new two-story accommodation building was added, and it was opened to the public in 1932 under the name Hradeček guesthouse, serving tourists for only seven years. The chalet's later history was rather unfortunate. The entire area was annexed into the German Reich after the 1938 annexation of the border region, and the chalet was damaged by the end of the war. After the war, tourists regained access to the cottage, and from 1945, it was known as Chalet Na Čiháku. However, in 1949, the Czech Tourist Club was forcibly dissolved, and the chalet became the property of the then all-sports organization the Czechoslovak Union of Physical Education, ceasing to be used by tourists. In 1990, the Czech Tourist Club took possession of the chalet through the restitution process and acquired it. It required significant effort to restore the building to operational condition.

From a historical perspective, it might be intriguing to understand why tourists sought out a hut at this specific location. The Na Čiháku chalet complemented the existing Czech National Tourists huts, facilitating a journey across the Eagle Mountains with options for overnight stays. Alongside Jirásek's hut on Dobrošově, Masaryk's hut on Šerlich, and Kramář's hut on Suchý vrch, they continue to provide hospitality to hikers and cyclists exploring the Eagle Mountains.

■ Can the chalet be used for corporate clients?

The chalet is excellently equipped for this purpose. It features a training room, double and quadruple rooms with private bathrooms, a restaurant, a lounge, a sauna, a whirlpool, and a fitness centre.

■ We have already presented several Czech Tourist Club's chalets for corporate clients. What can you offer these clients in the coming years?

The Czech Tourist Clubs chalets are primarily intended as accommodations for tourists, offering affordable lodging and basic refreshments. This is how they were originally built by our ancestors, and we aim to preserve them in this manner for both the current and future generations. These chalets will always remain focused on tourism and do not offer luxury. Their true worth lies in their outstanding locations within our landscape. Despite their simplicity, they can appeal to discerning clients and even managers, many of whom enjoy nature or seek relaxation through physical activity. Truly fascinating hiking or cycling tours through our forests and mountains can be realised thanks to the Czech Tourist Club chalets. Our sole goal for the future is to maintain these chalets in a condition that allows them to continue serving this purpose for as long as possible. ■

Thank you for the interview.

Je krásné, že má Janáčkův kraj festival s tak bohatým, kvalitním a zajímavým programem

Adam Plachetka, významný český operní pěvec, se proslavil nejen na domácí scéně, ale i na mezinárodních operních jevištích. Je znám svým krásným basbarytonem, bohatostí a hloubkou výrazu, stejně jako svou mimořádnou technickou zdatností. Stal se jedním z nejrespektovanějších českých umělců, a to nejen na poli operní hudby. V roce 2025 oslaví životní jubileum a bude rezidenčním umělcem Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka, který oslaví 75 let existence.

Mezinárodní
hudební festival
Leoše Janáčka

| Text: redakce

| Foto: MHF LJ

■ 75 let festivalu klasické hudby v Janáčkově rodném kraji je jistě požehnaný věk. Co byste festivalu popřál do let dalších?

Ještě alespoň jednou tolik a stále stejný úspěch u diváků. Je krásné, že má region festival s tak bohatým kulturním programem.

■ Patříte ve světě mezi nejžádanější české operní pěvce. Co pro Vás znamená Janáček a jakou roli budete mít na festivalu v roce 2025 v Ostravě?

S Janáčkovou tvorbou jsem se letos poprvé setkal na jevišti. Díky roku české hudby a stému výročí premiéry Bystroušky jsem nastudoval hned dvě role – Revírníka v Lišce a barona Pruse ve věci Makropulos. Musím říct, že oba zážitky byly až nečekaně pozitivní, takže věřím, že jsem se s těmito rolemi nesetkal naposled. V Ostravě představíme s manželkou Kateřinou Kněžíkovou operetní program, který jsme letos natočili se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu. Moc se na koncert těšíme. Opereta je žánr, který u nás není tak často reprezentován, a prezentovat divákům jeho klenoty bude, věřím, pro všechny výjimečný zážitek.

■ Váš program zahrnuje jistě většinu operního světa a skloubit jednotlivá vystoupení vyžaduje kvalitní management. Jak jej zajišťujete?

Mám jednu agenturu pro domácí program a jednu anglickou na zbytek světa. V ČR spolupracuji už od začátku své dráhy s agenturou Camerata. Jsme spolu pomalu dvacet let a musím říct, že jsem měl velké štěstí, že jsem se tehdy potkal právě s nimi. Máme toho za sebou mnoho a vím, že se na ně mohu vždy spolehnout.

■ Rok 2025 je ikonický i pro Vás, slavíte osobní jubileum. Co bude pro Vás profesním vyvrcholením v tomto magickém roce?

Profesním těžko říct. Sezónu mám poskládanou podobně jako vždy v posledních letech. Některé role, které se mnou jdou životem už dlouho, a dvě až tři nové, abych si rozšířoval repertoár. Vrchol oslav mě ale čeká hned na začátku roku. Na 24. ledna jsem si vymyslel narozeninový koncert v O2 areně, který bude rozhodně vrcholem co do pompéznosti a show. ■

Děkujeme za rozhovor.

Profesionální kariéra

Své první větší operní úspěchy zaznamenal jako člen opery Národního divadla v Praze, kde se poprvé prosadil v rolích středního a vyššího basbarytonu. Jeho hlas a schopnost interpretovat jak dramatické, tak lyrické postavy brzy zaujaly i zahraniční publikum. Popularitu si získal především díky svému vystupování v titulních rolích oper autorů jako Mozart, Verdi, Donizetti a Puccini. Vyniká zejména svým přirozeným projevem, který dokáže spojit vokální brilanci s hlubokým emocionálním prožitkem.

Mezinárodní úspěch

Je pravidelným hostem na prestižních evropských a zámořských operních scénách a koncertních síních. Ve světově proslulých operních domech ztvárnil mnohé titulní postavy širokého operního repertoáru. Ve všech rolích prokázal nejen svou vokální techniku, ale i herecký talent, který je pro operního zpěváka nezbytný k vytvoření silného emocionálního spojení s publikem.

Osobnost a přístup k umění

Je známý svou pokorou, pracovitostí a odhodláním k neustálému zdokonalování. Navíc je přímo posedlý hledáním nových a nových uměleckých cest vybočujících z klasického operního žánru – muzikálové melodie či písně Osвобоzeného divadla. Jeho přístup k umění je nejen profesionální, ale i hluboce lidský, což je patrné v každém jeho vystoupení.

It Is Wonderful That the Janáček Region Has a Festival with Such a Rich, High-Quality and Interesting Programme

Adam Plachetka, a renowned Czech opera singer, gained fame both in his home country and on global opera stages. He is known for his stunning bass-baritone voice, expressive depth, and exceptional technical skill. He has established himself as one of the most esteemed Czech artists, not only in the field of opera music. In 2025 he will celebrate his life anniversary and will be the artist-in-residence at the Leoš Janáček International Music Festival, which will be commemorating its 75th anniversary.

■ **Celebrating 75 years of a classical music festival in Janáček's home region is truly a remarkable milestone. What hopes do you have for the festival in the coming years?**

Let there be at least once more, maintaining the same level of success with audiences. It is great that the region hosts a festival featuring such a rich cultural programme.

■ **As one of the most in-demand Czech opera singers globally, what significance does Janáček hold for you, and what part will you play at the 2025 festival in Ostrava?**

This year marked my first experience with Janáček's work on stage. In celebration of the Year of Czech Music and the 100th anniversary of The Cunning Little Vixen's premiere, I performed two roles – The Forester in The Vixen and Baron Prus in The Makropulos Affair. Both experiences turned out to be surprisingly rewarding, and I am confident it will not be my last time performing these roles. In Ostrava, my wife Kateřina Kněžíková and I will introduce an operetta programme that we recorded this year with the Czech Radio Symphony Orchestra. We are eagerly anticipating the concert. Operetta is a genre that is not frequently showcased here, and I believe sharing its masterpieces with the audience will be a unique experience for everyone.

■ **Your programme probably encompasses a significant portion of the opera world, and organising different performances demands effective management. How do you achieve this?**

I work with one agency for my local engagements and a different, English agency for my international commitments. In the Czech Republic, I have collaborated with the agency Camerata from the beginning of my career. We have been partners for nearly twenty years, and I must admit I was incredibly lucky to have connected with them back then. We have experienced a lot together, and I trust that I can always depend on them.

■ **The year 2025 is also an iconic year for you, you are celebrating a personal jubilee. What will be the professional highlight for you in this magical year?**

Professionally, it is difficult to say. My schedule is organised much like it has been in recent years, with some roles that have been part of my career for a long time and a couple of new ones to expand my repertoire. Nonetheless, the highlight of the celebrations is set for the start of the year. I have organised a birthday concert at the O2 arena on 24 January, which will certainly be the pinnacle in terms of grandeur and spectacle. ■

Thank you for the interview.

Professional career

His initial significant achievements in opera occurred while he was part of the Opera of the National Theatre in Prague, where he gained recognition performing roles as a middle and upper bass-baritone. His voice and his ability to interpret both dramatic and lyrical characters soon captivated foreign audiences. He became well-known primarily for his performances in leading roles in operas by Mozart, Verdi, Donizetti, and Puccini. He is particularly noted for his natural expressiveness, which can combine vocal brilliance with deep emotional experience.

International success

He is a regular guest at prestigious European and overseas opera houses and concert halls. He has performed many of the title roles in a wide range of opera repertoires in world-famous opera houses. In all roles, he has demonstrated not only his vocal technique but also his acting talent, which is essential for an opera singer to create a strong emotional connection with the audience.

Personality and approach to art

He is known for his humility, diligence, and commitment to continuous improvement. Additionally, he is passionate about exploring new artistic paths that deviate from the traditional opera genre, such as musical melodies or songs from the Osvobozené divadlo. His approach to art is not only professional but also profoundly human, which is evident in all of his performances.

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ
FESTIVAL LEOŠE JANÁČKA

02 — 02/25
ČERVNA ČERVENCE

TO NEJLEPŠÍ ZE SVĚTOVÉ HUDBY
V JEDNOM MĚSÍCI V JEDNOM KRAJI
SVĚTOVÉ, ČESKÉ A FESTIVALOVÉ PREMIÉRY

INFERNO — OPERETNÍ KLASIKA — MATINÉ — VIRTUOZITA

Jan Mráček – Tomáš Netopil – Alexandra Dovgan – Michel Tabachnik – Christian Arming
Jan Martiník – Roman Perucki – Vilém Veverka – Adam Plachetka – Kateřina Kněžíková

VSTUPENKY V PRODEJI OD 02/02/25

MHFLJ.CZ

KÁVA PRO KAŽDOU PŘÍLEŽITOST

Dallmayr

Spojte se s námi: tel. 222 262 155
info@Dallmayr.cz www.Dallmayr.cz

